

Sofya, 2 (A.A.) — Nöyyi barış andlaşmasını on beşinci yıldönümünden ötürü, bugün öğle üzeri, bir protesto toplantısı yapılmıştır. Polisler sokaklarda gösterişleri yasak etmişlerdir.

ON BEŞİNCİ YIL, No: 4799

Adımız andımızdır

Her yerde 5 kuruş

Gündelik

Soysal bakımdan dil yürüyüşü

Dil, özbenliğimizin duygularını ve düşüncelerini dışarıda anlatan ve söyliyen bir alettir. Onun benliğimizle çok yakından ve derinden bir bağılılığı vardır. Denilebilir ki dil içimizin ve bütün yaşayışımızın ve varlığımızın bir özüdür. Böyle kutlu sayılan bir varlığı elden geldiği denli yabancı izlerden uzak tutmamız; ve onu dedelerimizden bize dek gelen değer biçilmez bir oruncak (1) olarak saklamamız gerekti. Böyle olmaz. Binlerce yıllık tarihimizin son birkaç yüzyılı içinde yüksek sayılan bir barana (2) arasında yabancı deyimler dilimize onca girdi ve onca sindi ki budununa bağatırlık ve kut dileyen Gültekin'in dilinden pek çok uzaklaştı. Bir dilin başka dilden yardım görmesi sık sık görülmüştür, ve şimdi bile uluslararası birlikte kullanılan deyimler az değildir. Fakat uzun bir geçmişi olan büyük acun ulusları, elden geldiği denli az yabancı deyim almağa çalışmışlardır. Aşırı bir kertede kıvrak olan ve konulan eklerle her duyguyu ve düşüncüyü anlatan dilimizin yabancı dillerden yardım istemesi doğru değildir. Biz, bunun ötrüsünü din bağlarında ve onun verdiği yeni iç yaşayışın tutumlarında buluyoruz. Bu, üzerinde uzun boylu durulacak ve genişletilecek bir işittir. Burası onun yeri değildir. Dilimize yabancı deyimlerin girmesi özümüzün bir anlatılışı olmadığı için ulusun iç varlığının dilmacı olmadı. Onun için deyimler düşünüş ve duyuşu anlatmaktan uzak bir çeşit süs kılığına girdi. Edebiyat tarihimizin tanzimattan önceki durumu ve psikolojisi bunun atlamaz en bayık bir anıdır. "Hamseinerkisi," gibi. Buradaki yürüyüş noktası ve düşünüş temeli, derin bir görüşün ve yüksek bir duyuşun anlatılması değil, deyimlerden kulağa gelen bir müziktir. Son çağlarda Fikret'in "Rübabi Şikeste," sinin birçok yapıtlarında süs, düşünceyi yenmiştir. Edebiyatta renk ve müzik, elbette, olmalıdır. Fakat onda duygu ve düşünce üstün bulunmalıdır. Edebiyatımız en kısa bir anlatılışıyla yakın çağlara değin acınacak bir kılığa idi. Bu dilde yazılan yazılar, örneklerini boyuna yüksek yaşayıştan almışlardır. Ulus bu edebiyatı kendisine mal edemiyordu. Çünkü anlamını anlıyamıyordu. Çok yakın çağlara değin yazı dili ile ulus dili arasında ayrılık vardı. Ne yazık ki başka uluslarda edebiyat budun için yükseltici ve onun kültürünü onarıcı bir al olduğu halde bizde edebiyat hiç bir zaman bu yükümü görememiştir. Türk edebiyatı yüzlerce yıl süren tutsaklık uzasında başka düşüncüler ve başka görüşlerden doğan ve öz benliğinden çıkmayan deyimlerle büyük uluslar yönünden beğenilmiş olgun yemişlerini veremezdi. (Vagner bile ölmez ve eşsiz sesini ulusa doğru gitmekle buldu. Biz, bu yeni yürüyüşte kendimizin binlerce yıllık derinliğine doğru gidiyoruz. Artık bundan sonraki dilimiz ulusun dili ve onun düşüncesi ve duygusu olacaktır. Edebiyatımız en büyük kalkınmasını bundan sonra yapacak ve tarih çerçevesi içindeki ulusal yükümünü bundan böyle başarmaya başlayacaktır.)

NECİB ALI KUCUKA

(1) Emanet
(2) Sınıf

İnkılab dersleri dün başladı

C. H. F. genel kâtibi Bay Receb dün değerli dersini büyük bir dinleyici toplantısının alkışları arasında verdi

Salonun darlığından dolayı tamamını zapta muvaffak olamadığımız bu değerli dersin ancak kısa bir hulâsasını koyabildik. Alacağımız tedbirlerle, bundan sonraki dersleri daha eksiksiz verebileceğimizi ummaktayız.

Dün Hukuk Fakültesinde "İnkılab tarihi dersleri," nin birincisi C. H. F. Fırkası Genel Kâtibi Bay Receb tarafından verildi. Salon değerli bir dinleyici kalabalığıyla dolmuştu. Yer bulamıyan-

yecanını aşlamak, ana çizgi olarak güdülecektir. İnkılab mevzuunu göz önüne koymaya başlamadan önce türk inkılabı doğarken o zamanki türklüğünü kaybetmiş ve karışık osmanlı imparator-

Dünkü derste otunanların kalabalığı

lar dışında, salonda dinlemeye çalışıyorlardı.

Derse saat tam 17.30 da başlandı. Bay Receb, "yeryüzünün arıklık ve baylık bakımından üstün bir unsuru olan türklere yokluktan varlığa, düşkünlükten üstünlüğe çıkaran türk inkılabını," gözden geçireceğini söyleyerek dersini şöyle verdi:

— Bu derslerde benim hissem, türk inkılabının iç politika bakımından gözden geçirilmesi ve mütaleasıdır.

İnkılabı iç politika bakımından, askerlik bakımından ve aynı zamanda getirdiği siyasal mefhumları gözden geçirmekle beraber bu mefhumların dış devletlerde tatbik edilen şekillerle mukayesesini de göz önünde bulunduracağız.

Bu derslerin amacı biliyorsunuz ki yeni hayata karışacak ve bundan sonra devletin ve ulusun idaresinde mesuliyet alacak yeni nesli inkılab heyecanı ile besleyip hazırlamaktır. Onun için vaka ve hâdiseleri biribirini arkasına koyup mütekerren değil, yeni nesli inkılabın he-

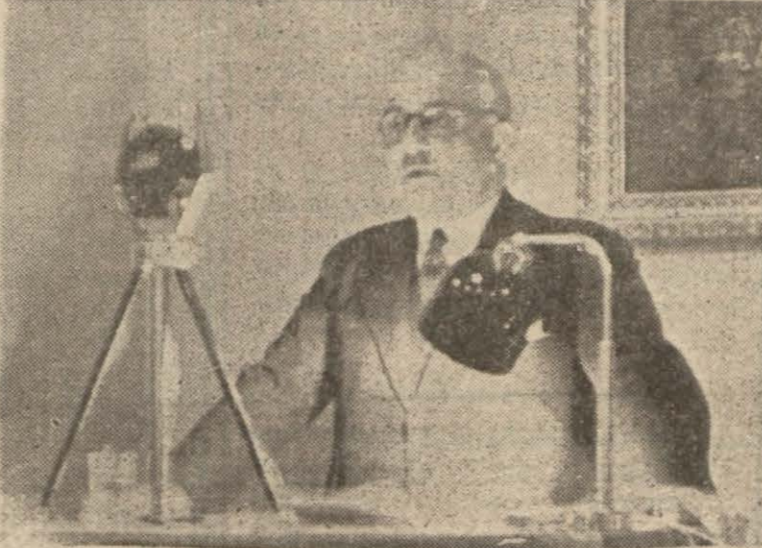
liğini gözden geçirmek gerekir.

Tarih okurken görüp inanmışızdır: "Un geçmişlerde yer yer, parça parça medeniyet ışıkları parladı, fakat uzun sürmedi. İnsanlık hayatı, uzun yüzyıllar, derin karanlıklar içinde kaldı. İlk devirlerdeki küçük medeniyet kıvılcıklarını göz önünde tutmazsak, karanlık içinde, zulüm içinde, kendi iradesini kullanmadan bir yığın halinde yaşayan beşeriyet kütleleri vardı. Feodalitede insanlık kendinin yüksek vasıflarını duyup tanımaktan uzak bir devir yaşadı.

On beşinci asırda ilk medeniyet müjdecisi bilgi ışıklarını görüyoruz.

Birçok ülkelerde bilgi adımları atılmağa başlandı. Osmanlı imparatorluğunun o zamanki vaziyetini, o zamanki dün ya durumu ile karşı karşıya getirirsek şu tablo gözümüzün önünde canlanır:

İkinci Mehmed İstanbul'u aldı ve yeni kurunun başladığı sralarda insanlık Amerika'yı tanıymıyordu. Henüz Hind'e giden kısa yol bulunmamıştı. Selim, o zamana kadar islam elinde bulunan Allahın vekilliği sıfatını üzerine

Dün, bu yılın inkılab dersine baştıyan C. H. F. Genel Kâtibi Bay Receb dersini verirken

aldığı devirde dünyanın yalnız çizgi olarak haritası değil dünyanın vaziyeti, hareketleri, ve ilmin tesbit ettiği umumi durumu da bilinmiyordu.

İmparatorluğun sınırları Bağdad'dan macar ovalarına uzandı ve türklük bunun içinde bir parça bulunduğu zaman henüz "Galila," dünyaya bile gelmemişti. Bu sıralarda, batı türklarının içinde bulunduğu yüksek devlet en geniş sınırlar içinde en geniş mazhariyetlerle yüzü güler halde idi. İmparatorluk genişleyip şiştikçe onu terki eden cüzümler parçalanıyor ve manevi bakımdan zayıfladığını gösteriyordu.

Dünyanın yeni doğan medeniyet hareketine iştirakimiz, o kadar geniş olmadı. Matbaayı, icadından üç yüz yıl kadar sonra aldık. Bu umumi genişleme hareketine, bu umumi dünya bilgisine yabancı bakan bir halet, din telkincilerinin saray telkincilerinin yüzünden bizi umumi seviyeden uzaklaştırıyordu.

O zamanın cehaletine bir misal olmak üzere osmanlı imparatorluğunun yüzünü kızartan bir hâdise zikredelim: Biliyorsunuz ki "Çeşme," de rus donanması osmanlı donanmasını batırdı.

(Sonu 4. üncü sayfada)

Son dakika:

Elen - Bulgar sınırında esef edilecek bir hadise

Sofya, 2 (A.A.) — Bulgar ajanları bildiriyor:

23 birinci teşrin gecesi bir takım pomaklar birçok hayvanı ele geçirerek Yunanistan'a doğru kaçağa çalışmışlardır. Hayvanların çalınmasından haberi olan bulgar askerî makamları kaçanları kovalamaya koyulmuşlardır. Bir bulgar sınır gezici kolu sis ve karanlık içinde aldanarak yunan sınırını, bir kilometre kadar geçerek 30 birinci teşrin sabahı saat altıda kaçanları bulmuş ve bunlar dur emrine silahlı karşı geldiklerinden bulgar sınır koruyucuları da ateş açmışlar ve beş pomağı öldürmüşlerdir. İki pomak kaçağı bilmiştir. Pomakların kadınları ve yedi at ve 150 kuzudan ibaret olan hayvanları da tutularak bulgar topraklarına getirilmiştir. Yarın yunan ve bulgar zabıtları arasında bir toplantı yapılacaktır.

Pomakların bu yeni kaçma isteğinin de gene bir takım yalanlarla pomakların Bulgaristan'dan ayrılmasını güden propaganda-lardan ileri geldiği açıktır.

İstanbul, 2 (Telefon) — Geceyarısından sonra alınmıştır: İstanbul gazetelerinin Atina'dan aldıkları hususi haberlerde bulgar karakollarından gördük-

Atatürk'le Arnavutluk kırakı arasında telyazıları

Reisicumhur Atatürk ile Arnavutluk Kırakı aşağıdaki telyazılarını birbirlerine göndermişlerdir:

Arnavutluk Kırakı Sa Majeste Birinci Zogo

Tiran
Uğradığınız çok acı yas dolayısıyla en samimî taziyetleri min onanmasını rica ederim.
Türkiye Reisicumhuru
K. ATATÜRK

Türkiye Reisicumhuru Son Eksellans Kemal Atatürk Ankara

Büyük yasıma lütfen iştirakinizden dolayı fevkalâde mütehasis olarak en samimî teşekkürlerimin kabulünü rica ederim.
ZOGO

Ankara - Afyon

Nafia Bakanı Bay Ali dün telefonda Afyon'la konuştu Anadolu şehirleri telefonla birbirine bağlanmak üzere Nafia Bakanlığı, ülkemizin birçok yerlerini telefonla Ankara'ya bağlamak yolundaki plânını büyük bir hızla yürütmektedir.

Nafia İşleri Bakanı Bay Ali dün Büyük Millet Meclisinden telefonla Afyonkarahisar'la konuşmuş ve sesin çok iyi işitildiğinden ötürü kıvançını bildirmişti. Yolun açılmasıyla Bahkesir, Kütahya ve Bursa konuşmaları güven altına alınmış olduğundan bunlar birkaç gün içerisinde konuşmak isteyenlere açılacaktır. Bir yandan da telefon konuşmalarının Isparta, Burdur, Antalya, Adana ve Mersin'le yapılabilmesi için çalışılmaktadır.

C. H. F. ocak kongreleri her yerde yapılmaktadır. Dün de Yenışehir ocağı Hilaliahmerde toplanmış, raporlar okunmuş, dilekler belli edilmiştir. Bu kongrenin E. fotoğrafını koyuyoruz.

M. Dumerg ile bir Koriuşma

M. Dumerg'in Turnföy'e döndüğü gündenberi her taraf bir bayram havası içinde yaşıyor. M. Dumerg'in evi, vestibülünden itibaren çiçeklerle dolu idi. Her tarafta, üç renkli kordelalarla bağlanmış kocaman çiçek demetleri görülmüyordu. Bekleme salonunun koltuklarını, her yaştan, her seviyeden bir çok ziyaretçiler doldurmuştu. Bu ziyaretçiler, kabinenin çekilmesinden biraz önce M. Dumerg'in dış işler bakanlığında bürosunun bekleme salonunu dolduran ziyaretçilerden daha çoktu.

Madam Dumerg çok büyük bir nezaketle, bekleme salonunun sıkıntıyı yoketmeye uğraşıyordu. Böylece, beklemek bir zevk haline geliyordu. Kocasının tanıdığı veya tanımadığı, dostlarını birbirlerine tanıştırdıyordu. Bunların hepsi M. Dumerg'i sevdi ve işinden çekilmesinden acı duydıkları için, birbirleriyle çok çabuk anlaşılıyorlardı.

Madam Dumerg bana dönerek, kocası hakkında 1933 de çıkardığım kitapta onun yeniden iş başına geleceğini yazdığımı bana hatırlattı:

— Bunu yazarken, onun sıyasal hayatının en güzel sayıfalarının daha yazılmamış olduğunu ve onun böyle şans ve şerefle çekileceğini düşünmüş mü idiniz? Dedi.

Cevabımı henüz bitirmişken M. Dumerg bana doğru ilerledi ve elini uzatıktı ki, çiçeklerle dolu olan iş odasına girdik. Birkaç gündün beri bu odaya kim bilir kaç kişi onun yanı başında, pencerenin yanındaki koltukta oturmuştu...

M. Dumerg'in yüzünde son haftaların verdiği heyecanın izleri vardı. Fakat bakışları her zamankinden daha canlı, hareketleri her zamankinden daha çabuk ve cevapları her zamankinden daha dokunaklı idi. Bakışlarından, aklından geçenleri anlattı ve söze başladı:

— Evet, dedi, biran evvel işden çekilmeği çok istiyordum. Dokuz aydır alâka verici bir hayat geçirdiğimi söyleyemem. Çok işim vardı. Okumağı çok sevdiğim halde 8 subattanberi bir tek kitabı okuyamadım. Ancak gazetelere bir göz atmağı vakit bulabiliyordum. Beni işden ziyade daima bir yalan ve ihanet havası içinde yaşamak hissi çok yordu.

Vazifeme hayale kapılmadan, şevkle, gayretle başlamıştım ve bunu sonuna kadar yapmak istiyordum. Uzun müddet iş başında kalmak niyetinde de göldüm, bilakis çabuk çekilmek istiyordum. Benim yazımda olanlar için daimi

bir sinir gerginliği çok zahmet vericidir. Çünkü çalışmak için her defasında yeni bir irade kuvveti sarfetmek gerekir. Onun için, devlet ıslahatını ve Sarışını bitirdikten sonra sevinerek çekilecektim. Sarışını iyi bildiğim için bunu yakından takip etmek niyetindeyim.

Bu işe şimdi kâfi derecede dikkat olunmamasından çekiniyorum. Çekilirken de, benden sonra geleceklere şunu diyecektim: "size bir alet bırakıyorum. Bunu kullanmak size düşer. Bana paslanmış, bozuk bir makine verdiler. Ben onu size tamir edilmiş, elinizde işlemeğe hazır bir halde geri veriyorum." Fakat çekileceğim günü kendim kararlaştırmış olmamla beraber, tekrar ediyorum, başladığım işi, ulusuna yüklediği vazifeyi bitirmek istiyordum: Bunlar da itibarı yeniden kurmak, hükümete otoritesini geri vermek, her şeyi ve herkesi yerli yerine koymaktı.

Ben cevap verdim: — Maamafih şimdi iş başında olanlar da bütün bunların elde edilmesi yolunda ilerliyorlar. Siz bu hareketi hazırladığınıza göre, sonradan gelenler de sizin çizdiğiniz yolda yürümeğe mecburdurlar.

M. Dumerg: — Evet, dedi, ben de seleflerime hükümeti ıslah işinden kurtulamayacaklarını söyledim. İdari bakımdan yapılacak her işin başında hükümetin ıslah meselesi geldiğinde şimdi herkes anlamıştır. Bu işin etrafında bir nevi efsane doğmuştur. Tabii şimdiki vaziyetten fayda görenler sonuna kadar dayanacaklar. İşin en fenası, yani benim karşılaştığım en büyük güçlük, mebusların iktidarsızlığıdır. Ayanda da, parlamentoda da seviye çok düşmüştür. İnsanın bu hali, bütün bir neslin zayıflaması gibi telakki edeceği geliyor. Şimdi hükümeti ellerine almak isteyen gençler, sanatda, edebiyatda ve siyasette olduğu gibi bütün öteki alanlarda da çok aşağı olduklarını gösterdiler. Onlardan sonra gelenler, yani onları öne sürenler, onlara göre galiba çok daha iyi olacaklar. Ben buna inanıyorum. Her halde şunu söylemeliyim ki, bugün yeniden yirmi bakan olarak bir kabine kurmak gerekirse, ben bunu yap-

M. Dumerg Paris'e böyle gelmişti.

mam. Çünkü bugün parlamentoda yirmi dane değerli adam bulmak imkânsızdır. Ferdlerin seviyelerinin bu düşüşü, seçicilerin düşünüp çare bulmaları gereken endişe verici bir işarettir. Mebusların hiç birinde düşünce yüksekliliği, umumî fikirler yok. Ben ufak menfaatler karşısında yenildim. Şimdi ki mebuslar kendilerini birer memur addediyorlar. Bunlardan birisi bana: "ben mebus çıkalı iki yıl oldu. Eğer meclis dağılır ve ben de yeniden seçilseydim işi yine yapardım." demiyordu. Başkaları da, gene meclisin dağıtılması ihtimali karşısında "yeni seçime girebilmek propaganda yapabilmek için otuz bin francım yok. Ben seçilirken dört yıl rahat edeceğimi sanmıştım.", diyorlardı.

Meclisin dağıtılması teklifine karşı ileri sürdükleri deliller bundan ibaretti. Esasen onlar da benim yapacağım ıslahatın sahidini "şahsi idare", "yi doğuracağına inanıyorlardı. Korkuları, anladığım gibi, başka şeylerden geliyordu. Benim yaptığım programda şimdilik en gerekli olan şeyler vardı. Bu programın yapacağı değişiklikler mühim olmakla beraber, program tamamen ihtilâli bir mahiyette değildi. İcra kuvveti kurumlandırmağı, başbakanın maiyetine on iki yardımcı koymağı düşünmüştüm. Bu on iki kişi, dar düşünceli mütehassıslar olmaktan ziyade anlayışlı ve bilgili, işleri yukarıdan gören, birçok meseleleri birbirine bağlayan derin bağları bulabilecek, çok lüzumlu olan "kurumlandırma", işini başarabilecek ve böylece hükümet reisine bütün bilmediklerini öğretmek bütün hükümet bünyesini canlandırarak kimseler olacaktı. Bundan başka, icra kuvveti, kanunî kuvvetin onun üzerinde yaptığı tazyiklerden ve gündelik şantajlardan kurtarmak istiyordum. Bu da hükümet şubelerini düzeltmek için en gerekli bir şarttı.

Eski büyük valilerimiz, eski büyük müdürlerimiz kalmadı. Neden? Çünkü şimdi onların yerinde, küçük mebusların küçük adamları var.

Burada M. Dumerg'in sesi, içten gelen bir heyecanla titredi ve biraz boğuk bir sesle devam etti:

— Efkârı umumiyenin vaziyetini ancak kısmen biliyordum. İşim o kadar çoktu ki etrafını dinlemeğe vakit bulamıyordum. Radyoda yaptığım müsahabelerin halk üzerinde, - bilhassa kendim bir köylü olduğum ve köylülerle nasıl konuşulacağını bildiğim için - köylüler üzerinde tesir yaptığını bana söyleyenler oldu. Meselâ Ardeş'de, radyosu olmayan uzak bir nahiye haric olmak üzere, nahiye seçimlerinde bütün vaziyetlerin değiştiğini bana söylediler ben de efkârı umumiyenin yavaş yavaş değişmeye başladığını görüyordum. Fakat efkârı umumiyenin bütün bütünü değiştiğini ancak iş başından çekildiğim gün, yani 11 sonesrin'de anlayabildim.

Pencerelerimin önünde gayet disiplinli bir halde kaynaşan, Marsseyez'i yürekden söyleyen halkı gördüğüm zaman neler duyduğum, bilseniz! heyecanla olduğu kadar endişe ile de dolu bir gün geçirdim. Eğer halk arasında bir kişi aleyhimde söz söyleseydi büyük bir kavgaya kopacaktı. Teessüflerini ve umutlarını söylemeye gelen, heyecanla titreyen bu sinirli halk kütleleri arasından hemen bir kıvılcım çıkacak gibi idi.

Bir kaç gündenberi yüzlerce mektup alıyorum. Vaktim olursa, psikolojik değerleri çok büyük olan bu mektupları tasnif etmek niyetindeyim.

Bu mektupların en sadelerinden tu-

Bitikler arasında:

M. Heryon'un yeni bitiği

"Bu yazı İngilizceden öz dile çevrilmiştir."

M. Heryon'un "Paris'ten doğuya doğru", adlı bitiğinin Filis Megroz yönetiminden İngiliz diline çevrilmesi ve bu bitiğin Londra'da basılması dolayısıyla Manchester Gardyen gazetesinde yazılan M. P. A. çekli bir söy gözümüze ilişti. Bu söyde deniliyor ki:

Heryo, bugünkü rus - fransız yaklaşımının babasıdır. 1932 yılında ruslarla bir saldırmayı anlaşması yapan, böylece bugünkü fransız rus siyasasının temelini atmış olan odur.

Bu fransız siyaset adamı geçen yaz, Rusya'ya sovyet töresünün bir konuğu olarak gitmişti. Şimdi İngilizceye çevrilen bu bitik, işte o gezintiden toplanmış olan duyguların ve bunlar üzerinde yürütülmüş düşüncelerin bir yığmağıdır. M. Heryon'un Rusya'da bulunduğu sıralarda fransız kalık bakanı M. Piyer Ko da Rusya'da bulunmuştu; ancak bu bulunuş, "teknik", bir gut taşıyordu. O günlerde M. Heryo, fransız töre-

elbirliği etmeleri gerekiyordu.

M. Heryo'nun gerekli bulduğu bu siyaset, sonradan Rusya'yı uluslar negine getiren M. Bartu yönetiminden gündüldüğü gibi, yeni dış işleri bakanı yönetiminden de, anladığımız göre güdülecektir.

Ancak, bu yaklaşmayı yeter bulmayan M. Heryo, iki ülke arasında eskiden varolan kültür bağlarını da yeniden diriltmek dileğindedir.

Salt büyük bir fransız değil, bir yandan de büyük bir avrupalı olan Heryo, Avrupa obasının içinde - Sovyet bile olsa - Rusya'nın da bir üye olmasını istiyordu.

Bitiğin büyük bir bölümünde M. Heryo, tatlı konuşmasıyla bize rus tarihini, kültürünü, oranını anlatmaktadır. Yazıcının orana olan düşkünlüğü o kerte - dedir ki bir takım eski rus burkatlarını bile bu bakımdan öğrenmektedir. Şuradan anlaşılıyor ki M. Heryo, Rusya'yı 1917 yılında başlanmış saymıyor.

Rus yazıcılığı üzerinde enin bilgile-

M. Heryo, Ankaraya geldiği zaman önlü piposu ağzında Orman Çiftliğinde.

sünde üye bulunmuyordu; yalnız fransız siyasacılarımızın ileri gelenlerinden biri olarak ruslarla ezelden bir anlaşma gerekliliğini kafasına koymuştu. İşte bu yeni bitiğin açarını bu düşüncelerde aramak gerekir.

Siyaset bakımından iki törenün dostluğu, ikisinin de savaşının önüne geçmeye ve barışa ulaşmaya olan isteklerinden doğuyor. İkisinin de toprakca genişlemek gibi bir yelenleri yoktur; ikisi de yeniden dirilmeğe ve süce güçlenmeğe savaşan Almanya'nın sımlarını enginleştirmek yolundaki yeleninden, birlik olarak, kuşulanmaktadır.

Bundan dolayı Rusya ile Fransa'nın, Avrupa'nın öteki savaşa karşı uluslarıyla birlikte barışı kurumlandırma işinde

tunuz da, münevverler tarafından yazılmış olan en iyilerine kadar hepsi aynı şeyi söylüyorlar. Meselâ Lyon'lu bir kadın, radyo ahizesi eski olduğu için, benim müsahabe yapacağım gündün bir gün önce akümülatörlerini doldurttuğunu bildiriyordu. Bu mektupları yazanların hepsi bir ağızdan, yapmak istediğim değişikliklerin leğerini anlamlarını gösteriyorlardı.

— Bu da gösteriyor ki admız ve programımız etrafında büyük bir birlik yapılmıştır. Hatta daha ileri giderek diyeceğim ki bizde bir halk efkârı umumiyesi teşekküle başlamıştır.

M. Dumerg başını sallıyarak bu sözlerimi tasdik etti:

— Bu lazımdır, dedi, çünkü ancak bu sayede benim yapacağım iş faydalı olabilirdi. Hepsini çok mütehayyic olan ve muayyen bir düşünce veya bir prensibin peşinde koşan uluslar karşısında Fransa'nın parçalanması, kendini koyuvermesi, hiç bir şeyde müşterek bir nokta nazar sahibi olmaması ne büyük bir zaafur.

Eğer radyo ile yaptığım müsahabeler bu neticeyi doğurdularsa, bu müsahabelerin bana verdikleri yorgunluk için müteessif olmiyacağım. İlk müsahabeleri biraz soğukca yaptığını sanıyorum. Fakat yavaş yavaş konuşma tarzımı düzelttim. Öyle zannediyorum ki halk, sözlerimden, işin beklemeğe tahammülü olmadığını anlattı ve benim

ri olan yazıcı Tolotoy'u ve köydeki evin de kendisini görmeğe gittiği Gorkı'yı, ondan başka bir uza önce Paris'te pek iyi bilinen rus yazıcılarından Türgenyef'i, Herzen'i, Bakanın'ı uzun uzun öğüyor.

M. Heryo, bitiğinin en göze çarpan bölümünü beş yıllık plâna vermiştir. Öyle görüyor ki bu sepler, bir kınak işlenmesin diye yazılmıştır.

Bitikte gençliğin taşkın oruncu, sıcak bir dille anlatıyor. Baş seplerde bulgaristan'dan ve türkiye'den sıcak bir dille söz geçmekte ise de kongu Rusya'ya geçtikten sonra artık bu ülkelere dönmemiştir.

Bitiğin, en aşağı, dört beş yerinde

konuşurken duyduğum heyecanın farkına vardı. İşin tuhaf tarafı nedir, biliyor musunuz? Yalnız başıma mikrofonun önünde söz söyleyince önümde beni dinleyen halkı sahidinden götür gibi oluyordum. Fransa'nın en uzak yerlerinden gelmiş birçok kadın ve erkeklerin etrafında toplandıklarını duyuyordum. İçlerinden birinin evinde toplanarak ses çıkarmadan ağır bir tavurla başlarını önlere eğip beni dinleyen köylüleri düşünüyordum. Bana öyle geliyordu ki bütün yurd beni dinliyor ve bana cevap veriyor...

M. Dumerg, radyoda sesine çok ikna edici bir kuvvet veren heyecanla sarsılmağa devam ederek ayağa kalktı. Yüzüme bakarak elini omuzuma koydu ve biraz mahcup bir tavurla sözlerini şöyle bitirdi:

— Cesaret edebilseniz bütün muharrirlere, bütün gazetecilere şu nasihatı verirdim: Ben nasıl müsahabelerimde "Fransa", ve "yurd", kelimelerini tekrarladyım, siz de bu kelimeleri sık sık tekrarlayın. Herkes bu kelimeleri aşağı yukarı unutmuştu. Bunların güzelliğini ulusumuza yeniden öğretmek gerektir. Gazetenizde bu sözlerimi tatbik edeceklerinizden şüphe etmiyorum. Buna devam ediniz, dostlarımızı, arkadaşlarımızı benim gösterdiğim yola sokunuz. Bu çok gereklidir. Ulusal ruh, fransız yurdseverliği böylelikle doğacak. Paris'te çıkan "1934", gazetesinden

Dokuz aylık başbakanlıktan sonra M. Dumerg gene Turnföy'deki bahçesine böy lece döndü.

M. Litvinof'un konuştuğu Fransız hariciye bakanı değişmiş, işler değişmemiştir.

Fransız - Sovyet anlaşması

Savaş bütçesi dolayısıyla Fransız parlamentosunda neler söylendi?

Deyli Meyl gazetesinin Paris muhabiri 23 sontoşrin tarihleriyle bildiriyor:

Fransa harb bütçesinin 73,960,000 İngiliz lirasına varan tutarı için dün parlamentonun reyine müracaat edildiği sırada hava elektrikle yüklü gibi idi.

O gün, bütün dünyayı alâkadar edecek iki haber verildi:

Harb bütçesi mazbata yazmanı M. Leon Arşimbo, izahatı sırasında Almanya ile bir harb olduğu takdirde Rusya'nın da ordusu ile Fransa'ya yardım edeceğini söylemiştir. Harbiye bakanı general Moren ise mütehassısların tekliflerine rağmen askerlik müddetinin bir yıldan on sekiz aya, yahut iki yıla çıkarılmıyacağını söylemiş, beklenmiyen durumların bundan müstesna olduğunu bildirmiştir.

Fransız — Rus anlaşması ve birleşmesi haberi meclisin birçok taraflardan alkışla karşılanmıştır. Mazbata

acunun altında birini kaplayan ve içinde 186.000.000 kişi yaşayan Rus topraklarının genişliği ileri sürülmekte ve Fransa için böyle geniş bir ülkenin dostluğu nu öyküye getirmemesi salık verilmektedir

- Yön — taraf
Çek — imza
Söy — fıkra
Siyasa — siyaset
Törü — Devlet
Konuk — misafir
Bitik — kitab
Yığınak — mecmua
Kalık — hava
Bakan — nazır
Güt — maksat
Üye — aza
Açar — miftah, anahtar
Savaş — harb
Barış — sulh
Yelen — ihtiras "ambition",
Süce — askerce
Savaş karşı — harba aleyhtar
Kurumlandırma — teşkilâtlandırma
Uluslar derneği — milletler cemiyeti
Yeter — kâfi
Salt — sadece
Oba — aile
Oran — sanat
Burkat — mabet
Uza — müddet
Sep — sayfa
Oruç — heyecan
Kongru — mevzu
Acun — dünya
Öykü — ihmal
Salık vermek — tavsiye etmek.

yazganının sözlerine beylik beyanat gözü ile bakılmaktadır.

M. Arşimbo demiştir ki: "— Hitler, barış muahedesine riayet etmiyor. Rusya bundan bize duyum verdi. Bunun üzerine iki memleketin anlaşması gerekli görüldü.

"Hitler Japonya ile Polonya'yı Rusya'nın aleyhine çevirmeğe uğraştı. Bundan dolayı Rusya ile Fransa'nın birleşmesi Avrupa'daki barışı sağlamlaştıracaktır.

"Rusya'nın iyi techiz olunmuş bir ordusu vardır ki Almanya ile aramızda bir savaş çıkacak olursa bu ordu bizimle birlik savaşacaktır.

M. Arşimbo, Rusya'nın dünyada en kuvvetli hava filosuna sahip olduğu, Fransa'nın ise ondan sonra geldiği fikrindedir.

Fransız sayıyı, bundan sonra sözüne devam ederek demiştir ki:

"— Usluların, Fransa Sovyet Rusya ile anlaşma diye neden canları sıkılsın Kardinal Rişliyo Alman protestan prensleri ile anlaşmamış mı idi?

Yazkıtır ki genel savuştan 20 yıl sonra biz hâlâ, eski kuvvetlerin müvazenesi politikasına doğru gidiyoruz. Lâkin, bu, bizim kusurumuz değildir. En büyük nokta, savuştan kaçınmaktır.

Hükümet, 1935 savaş bütçesi için 73,960,000 lira istiyor. Bu, 1934 bütçesinden 3,340,000 lira eksiktir.

Bu suretle yeni bir savaşın önüne geçebileceğimize göre bunu savaş maddelerine harcamak doğru olmaz mı?..

Bundan sonra söz alan Miralay Faları de şu sözleri söylemiştir:

"— Havadan akın makineleşmiş orduların hızlı yürüyüşleri ile yapılacak olan gelecek savaşlar insanlıktan uzak savaşlar olacak ve düşmanın bürüdüğü yurd parçalarından artık hayır kalmıyacaktır.

Almanya'nı böyle bir savaşa hazırladığı gün gibi meydandadır. S. n. yıllar içinde Almanya okadar fazla silahlanmıştır ki bu, bütün Avrupayı telâşa vermiştir.

Her halde harb maddelerinde biz, en üstün vaziyette bulunuyoruz. Bu üstünlüğü daima muhafaza etmek isteriz.

Çok kuvvetli bir vaziyette bulunduğumuzu meydana koymalıyız ki günün birinde bize ansızın bir baskın yapmak isteyenlerin cüreti şimdiden kırılınsın.

Bizim gücümüz, başlıca hava ordumuza yaslanır.

Eğer, adamlarımız da kâfi derecede olunursa o zaman Fransa havada dönünce en kuvvetli devleti olacaktır.

Fransa'nın sınırlı istihkamları okadar kuvvetlidir ki iyi talimli askerlerle doldurulacak olursa buradan makineleşmiş en kuvvetli ordu bile geçemez.

Bizim zayıf tarafımız harb ve bomba tayyarelerimizdir.

Sonra istihkamlarda çalışmayı iyi öğrenmiş askerler yetiştirmeğe ve gaz ve tank hücumlarına karşı olan tedbirlerimizi mükemmelleştirmeğe muhtacız.

... Bir asker, hepimizin dilediğimiz barışa karşı bir şey demez. Lâkin ben bütün kuvvetimle ordunun manevi gücünü korumak isterim...

... Askerlik müddeti Mareşal Pen'in söylediği gibi kalacaktır. Biz, umulmaz vakalar bizi meçhur etmedikce bir yıl hizmeti artıracak değildir.

Miralay, bundan sonra Alman ve Fransız milletlerinin bir daha boğaz boğaza gelmelerinin büyük bir felâket manzarası olacağını söylemiş ve demiştir ki:

"Her ne kadar ortada birçok bulutlar ve zorluklar varsa da ben bunlara müşkilât nazariyesi bakmakta, fakat feccat gözü ile bakmamaktayım."

Bu sözler sürekli alkışlarla karşılanmıştır.

Fransa'da İşçilerin korunması

Lö Tan gazetesinin 21 sontoşrin tarihli sayısından:

"Fransada işçileri korumağı temine memur olup hariciye, dahiliye, ziraat ve iş bakanlarından mürekkep bulunan bakanlar komitesi aşağıdaki kararı itti-haz etmiştir.

Bakanlar Meclisinin bugünkü içtimamda tasdik olunan bu karara göre, Fransada hükümet tarafından yardım edilen 300 bin işsiz Fransız işçisi ve 800 bin yabancı işçisi vardır. Bu vaziyete çare bulmak için önce sınaî ve ziraat muhaceret ve bunların murakabesi servisleri birleştirilecek, saniyen bundan sonra Fransaya gelmek istiycek işçiler işçi müsaadesi verilmeyecektir.

Verilmiş bulunan müsaadeler sıkı bir surette tetkik edilecektir.

Takdiri iş bakanına bırakılmış olan müstesna vakalar haric olmak üzere, kısa vadeli müsaadelerin hiçbir yenilen-dirilmeyecektir. Yalnız iki senedenberi Fransada oturanlar bundan müstesna-dır.

Muayyen mevsimlerde işliyen mütehassıslar meselesinde de tetkik edilecektir. Devlet, vilâyetler, nahiyeler hesabına işliyen müesseselerde kullanılacak amele Fransız olacak ve bu husus defterlerde tesbit olunacaktır. Eğer Fransada bu gibi işler için amele bulunmadığı görülecek olursa, muayyen

Siyasal konuşmalar

28 ikinci teşrin tarihli Tan gazetesinden:

Romanya Dış İşler Bakanı M. Titulesko ile Türkiye Dış İşler Bakanı Bay Tevfik Rüşdü Aras, Sarışını konuşmak için toplanacak olan Uluslar Cemiyeti konseyinin fevkalâde toplantısının 3 birinci kânuna bırakılmasından istifade ederek Başbakan ve Dış İşler Bakanı ile temas etmek üzere Cenevre'den Paris'e gelmişlerdir. M. Piyer Laval dün M. Titulesko ile konuşmuştur. Bugün de Bay Tevfik Rüşdü Aras ile konuşacaktır. Bazı mehafilde bir Fransız - Türk andlaşması üzerine dolayan haberlerin en büyük ihtiyatla karşılanması gerek olmakla beraber, mesul bakanlar arasında bugünlerde konuşulacak pek çok şeyler olduğu da kabul edilmiştir. Bunlar arasında bilhassa çok mühim ve günün meselelerini teşkil eden "şark karşılıklı yardım andlaşması", ile Yugoslavya'nın Kral Aleksandr ve M. Bartu'nun öldürülmesindeki mesuliyetlerin kimlere ait olduğunu gösteren dosyayı Uluslar Cemiyeti konseyine vermesi gibi işler vardır.

M. Bek tarafından Eylül ayında M. Bartu'ya gönderilen ve Lehistan kabinesinin bir şark karşılıklı yardım andlaşması akdine dair gösterdiği tereddütleri anlatan notaya Fransız hükümetinin verdiği cevapın kabinece tasvib edilerek Lehistan hükümetine verilmek üzere Varşova elçiliğimize gönderildiğini biliyoruz. Lehistan'ın verdiği notada yazılı olan şeyler bilinmediği gibi Fransız notasındaki düşünceler de malûm değildir, fakat M. Laval'in geçen hafta Cenevre'de M. Litvinof ve M. Benes'le konuşması, meselenin dikkatle gözden geçirildiği ve Varşova kabinesini çok meşgul eden gibi görünen bir şark andlaşmasının neticeleri üzerinde Lehistan'a her türlü teminatın verildiği düşüncesine yol açıyor. Avrupa'nın doğusundaki vaziyeti durumlandıracak olan bu andlaşmanın Leh - Alman andlaşmasıyla de telifi kabil olursa ve bu hususta Lehistan'ın Baltık veya Orta Avrupa uluslarıyla kendi arasında güçlükle doğabilecek hususî bir takım garantiler göstermesi gerekmezse barışı sağlamlaştırmak için Uluslar Cemiyetinin düşüncelerine ve çizdiği çerçeveye uygun bir anlaşmaya Lehistan'ın girmemesi için sebep yoktur.

M. Titulesko'nun dün M. Laval'le yaptığı konuşmaların en çok, Cenevre'de Yugoslav hükümetinin yaptığı teşebbüsten doğan ve çok nazik tarafları olan vaziyet üzerine cereyan etmiş olması muhakkaktır.

Kral Aleksandr'ın öldürülmesi karşısında çok büyük bir soğuk kanlılık ve vakar gösteren Yugoslav hükümeti Marsilya faciasından mesul olan uluslara ait dosyayı Uluslar Cemiyeti konseyine vermekten başka bir şey yapamazdır. Bu, kiralını böyle feci bir surette kaybeden ulusu memnun etmek için yapılması gereken bir hareketti. Hatta diyebiliriz ki Yugoslav ulusunun Orta Avrupa'da çok mühim karışıklıklar doğurabilecek mahiyette olan aksülamellerini Yugoslav hükümeti başka türlü anlatamazdır.

miktarda ve azamî haddini katıyen aşmamak üzere yabancı amele getirilmesi ne müsaade edilecektir. Bu azamî hâd, her vilâyet için ayrı ayrı tesbit olunmuştur. Hususî müesseselerde işliyen yabancı amele miktarı %10 dan ziyade olmayacaktır. Bunların miktarı da her vilâyet için ayrı ayrı tayin olunmuştur.

% 10 dan ziyade yabancı amele kullanılmasına müsaade veren kararlar yeniden tetkike tâbi tutulacaktır.

Bu yüzden hudutların sıkı bir surette murakabesine lüzum hissedilmiştir. Dahiliye Babanlığı bu kontrolün ziyadeleştirilmesi müsaadesini almıştır.

Buna gümrük bakanları da yardım edeceklerdir. Fransa topraklarında yabancı amele murakabesini kolaylaştırmak için amele müsaadelerini sisteminin tadili cihetine gidilecektir.

Hudud haricine çıkarma kararına karşı irtikâb olunacak bir suçun cezası teşdid edilecektir.

Bakanlar komitesi bu husustaki tetkikatına devam edecektir.

Yugoslavya hükümeti karışıklık çıkarmamak düşüncesiyle hareket ederek bu işin çabuk görüşülmesinde ısrar etmişken, zan altında olan Macaristan'ın işin Cenevre'de hemen konuşulmasını istediği malûmdur. Uluslar Cemiyeti konseyi 3 birinci kânun tarihli toplantısında bu işi konuşacak ve meseleyi hemen, yahud ikinci kânun sonlarındaki âdi toplantısında konuşmak için bir karar verecektir.

Asıl ortalığı karıştıran, daha meselenin konuşulmasına başlanmadan İtalya'nın işin çabuk konuşulması bakımından olduğu gibi diğer bakımlardan da Macaristan'a çok yardım etmek istediğini açıktan açığa göstermesidir. M. Musolini'nin, sarıh andlaşmalarla bağlı olduğu Macar hükümetine doğruluğunu göstermek suretiyle M. Gömbös'e katı bir siyasal tesanüd delili vermek istediği anlaşılıyor. Ancak İtalya'nın bu hareketinin işleri kolaylaştıracağı nı sanmamalıdır. Bazı Uluslararası mehafilde İtalya'nın bu hareketi Yugoslavya ile arasındaki eşöklüğün bir delili şeklinde tefsir edilecektir. Halbuki İtalya ve Yugoslavya'nın birbirlerine yaklaşımları, Avrupa uluslarının yapacakları işbirliği sıryasının en birinci hedeflerindedir.

Bu vaziyete göre İtalya Macaristan'ı iltizam etmiş, buna karşı da küçük anlaşma ve Türkiye Yugoslavyadan taraf olmuşlardır. Paris'le Belgrad arasındaki bağlar dikkatle nazarına alınmasa bile Fransa Marsilya cinayetinde muhtelif ulusların mesuliyetleri meselesine yabancı duramaz. Çünkü Kral Aleksandr Fransız topraklarında öldürülmüş ve Fransız Hariciye Bakanı M. Bartu da bu iğrenç cinayetin kurbanı olmuştur. Onun için "adisenin tesbiti ve adaletin tatbiki istenilirken konuşmaların hayli tehlikeli sıryasal bir mahiyet almasından korkulabilir. Bu ihtimalin önüne geçmek için şimdiden çalışmalıdır.

Taymis gazetesi Uluslar Cemiyetinin metodlarının eyilliğini, bunlar sayesinde en kızgın kavgaların soğuduğunu, savaş kopacak sanılırken herhangisi bir işin barış yoluyla halledildiğini, işlerin bazen değerleri çok büyük olan gecikmelerle uğratıldığını ve gizli kaldıkları zaman ortadan kalkmıyacak olan infiallerin ortaya konulunca hafiflediğini söylemekte çok haklıdır. Fakat herkesin anlaması da gerekir ki Uluslar Cemiyeti ancak adalet ve barış lehindeki müracaatları kabul eden bir mahkemedir.

Fransa, Çekoslovakya ve Romanya, nasıl Belgrad üzerindeki nüfuzlarını teenni ve sükün korunması için kullanıyorlarsa, İtalyan nüfuzunun de Budapeşte'de teenni ve sükün yolunda çalışmasını dilemek gerekir.

Cenevre'deki toplantının sonunda ortaya çıkacak iş, Avrupa'da barış ve düzeni tehdit eden tedhişçiliğe karşı elbirliğiyle yapılacak savaşın kurumlandırılmasıdır. Eyi niyetler besliyen bütün hükümetler Avrupa'nın bu tesanüd eserine candan katılacaklardır. Diğer taraftan Hırvat tedhişçilerinin yaptığı cinayetin, Kral Aleksandr ve M. Bartu'nun başladıkları yakınlaşma ve işbirliğini bozduğu da söylenemez. Başbakan M. P. E. Flanden'in Vreme adlı Yugoslav gazetesine yaptığı beyanatta da bilhassa işaret ettiği gibi, Marsilya cinayeti kurbanlarının hatıralarına gösterilecek büyük saygı, onların başladığı güzel sıryası devam ettirmektedir. Okuyucularımızın da bildikleriyle gibi bu sırya, İtalya ile Yugoslavya'yı birbirlerine yakınlaştırmak ve samimî bir Fransız - İtalyan anlaşmasının neticesi olarak da İtalya ile küçük itilaf anlaşmasının Orta Avrupa'da işbirliği yapmasını mümkünleştirecektir. Kral Aleksandr ve M. Bartu'nun emekleriyle bu yolda elde edilen şeylerin bir daha geri gelmemek üzere, yok olmasını kimse istemez.

Luigi Pirandello

Nobel edebiyat mükâfatını kazanan italyan mizahçısı

Nobel mükâfatını dağıtan kurum, şu devrin en ehemmiyetli ve en orijinal eserlerinden birini seçip ortaya çıkardı. Evrensel ününü Pirandello'ya kazandıran tiyatro sudur.

Bir italyalı tenkidcinin dediği gibi "Bocaçio ile Bandello'nun bir arada yazdıklarından fazla, sayıda, yani on beş kadar roman, beş yüz kadar hikâyeye, yedi şiir mecmuası, yarım düzineye yakın tenkid deneme kitabı, almanca dan italyancaya çevirmeler, kendisine Bonn Üniversitesinin fahri doktorluğunu kazandırmış olan italyan filoloji tezi, onun kırk beş çalışma yılı içinde meydana getirdiği edebî eserlerdir. Pirandello bir gün bana şöyle yazıyordu: "Benden hüviyetime dair notlar istiyorsunuz. Bu ise benim için çok güçtür. Güc olmasın sebebi de, sevgili dostum, yaşamağın unutmamıdır ki ben hayatımı yaşamıyor, yazıyorum, diyebilirim.."

Sonra nüfus tezkeresinden çıkarılı

ni düşününce gülmek isteğimiz azalır. Ters anlamı düşünüşümüz bizi ters duygusuna sürüklemiştir. Güllüncle mizah arasında ayrılık da bundadır..

Bir yazıcının mizahçılığı "tefekür," ve "tahayyül," kabiliyetinin bir imtazıdır.

Pirandello şöyle yazar: "Her eyi mizahçı tenkidcidir de. Ancak, şuna dikkat etmek lazımdır ki o doğuştan tenkidcidir, "muhayyele," bakımından tenkidcidir. Tenkidi, anlayış filinde "ikilik hâdisesi," biçiminde de tarif edebiliriz.."

Sanatkârın karşısında bir manzara veya bir adam vardır. Realist ise onları oldukları gibi göstermeye uğraşır. İdealist ise mizacına göre anlatır. İki halde de sanatkar eşyayı, kendini muhayyelesinin çalışmasına bırakmak suretiyle temsile çabalar. Ancak, bahse konu mizahçı ise, plastik veya figüratif bir eser başarmak ona yetmez; o muhayyelayı müfekkire ile birleştirir, çizer, boyar, ve bunları yaparken de düşünür,

Elli yaşına kadar ben yalnız hikâyeye ve roman yazdım. Sonra genelevatışa anladım ki bu yazılar düşünce rime uygun değildir. Bunun üzerine ilk tiyatroya piyesimi yazdım.

maş şu birkaç satır gönderiyordu:

"Ben Sicilya'da, Agrigente'de 28 haziran 1867 de doğmuşum. Daha on sekiz yaşında Sicilya'yı bırakıp Roma'ya geldim. Bir yıl sonra da Almanya'ya giderek iki buçuk yıl kadar kaldım... Bonn'dan Roma'ya döndüm... Romadaki kız Magistère mektebinde, otuzundan elli dördüme kadar tam yirmi dört yıl, üslûbculuk dersini verdim. O zandanberi hocalık etmiyorum ve bundan dolayı da tanrıya şükran borçluyum.."

Pirandello'ya, yazıcılık bakımından ne olduğu sorulacak olursa vereceği cevap her zamanki cevabı olacaktır. Yani o kendini mizahçı iylan eder, mi-

muhakeme eder.

... Mizahçının ancak acı bir güllüncüğü olabilir, bu acı güllüncük hem kemalet ve hem de kontrbas durumunda kalan çalgıcının tempo dışında kalışı, bir kimsenin bir şey düşünürken derhal onun tersini akla getirışı, "evet," derken "hayır," demek için birçok başka sebepler buluşu, evetle hayır arasında, ömrü uzunluğunca, mütereddit bulunuşu gibidir..

Pirandello mizahçısı, yalnız gülmeğe veya yalnız ağlamağa muktedir olmayan ve bir yüzünün döküşü göz yaşlarına öteki yüzü gülen iki yüzlü bir Hermès'e benzetir.

İlk piyesim olan: "Hakikat, herkese göre başkadır"; genel bir aşkınlıkla karşılandı. Gençlik beni tuttu. Muhafazakârlar ise çetin hücumlara geçtiler. "Altr kişi müelliflerini arıyorlar," adındaki eserim yabancı ellerde büyük muvaffakiyetler kazanınca yurddaşların da beni beğenmeğe başladılar.

mizahçı olmak ister, mizahçı olarak tarif eder. "Mizahçılık," başlığı altında çıkan bir denemesi bundan ne anladığını anlatmaktadır. Şayet onun sanatına nüfuz etmek istenilirse — hele ikinci bölümü bir çeşid "benliği anlatış," olan — bu denemeyi okumak gerektir. Pirandello'ya göre mizahçılık "ters duygusudur," mesela, boyalı, düzgünlü bir kocakarı görüyorsunuz. Duygunuz, yaşlı bir bayan için olanın tersidir. Güllüyorsunuz; güllüncük duygusu bu terslikten çıkıyor.

Ancak, bu kocakarının kendinden genç bir kocanın sevgisini saklayabilmesi için böyle davranış tarzını seçtiği

Pirandello tahlili şöylece derinleştirilmektir:

"Mizahçılık, öyle hususi bir zihniyet biçimidir ki ona geliş güzel "esbabi mucibe," izafe edilemez. Bununla beraber mizahçılık, hayat ve insanlar hakkında, acı tecrübelerin neticesi olabilir ve bu tecrübe, toy duyguların, güneşe karşı bağırmağın için yükselen tarla kuşu gibi kanakermesine müsade etmezse de uçmağa hazırlanırken de kuyruğundan yakalamaz; ancak, insanların kaderinin hayatta esasen var olan keferden, dolu olan kötülüklerden ve herkesin de bunu böylece bilmemesinden veya buna katlanamamasından

Nobel mükâfatını kazanmış olanı halk, bir boks şampiyonu kadar tanımıyor, bu acı bir şeydir.

doğduğunu düşünmeğe sürükler. Bu tecrübe — adam oğlunun muhakemesi için hayatın açık ve besbelli bir sonu olmaması sebebiyle — onun boşluklarda sallanıp kalmaması için, bu hayatın her birimize göre sunulduğunu bir sonu olmak gerektir ve bu son da yüksek veya alçaktır. Böyle olmasında ise bir ehemmiyet yoktur, zira bu gaye, belki var olmadığının için kimsenin erişemediği, ancak herkesin delicesine aradığı asıl gaye değildir ve olamaz da..

"İşin esası, en ehemmiyetsizi bile olsa herhangi bir şeye ehemmiyet vermektedir ve bu ehemmiyetsiz şey, ciddi sanılan kadar değerlidir, çünkü ne biri ve ne de öteki tatmin edecek değildir. Ve bu o kadar doğrudur ki bilmek suşuzluğu, tıbbi arzulamanın sönmeyeceği gibi sürüp gidecektir, çünkü insanların mutluluğu da — ne yazık ki — terakkiye değildir.

Septisizm, röbativizm, pragmatizm, pessimizm mizahçılığın bu tarifi içine sığıp genişliyerek, karışarak nihayet pirandellizm diyeceğimiz mesleki meydana getirmiştir. Pirandellizm formülünü koyan şerhçiler onu ilk kaynaklarından uzaklaştırmışlardır. Bu kaynaklara gelince: felsefi olmayan bunları, adam oğlunun bilmemezlikten ve tenkid düşüncesi işe karışınca korumak güç olan imkânsız hülyalardan ibaret alınyazısı karşısında Pirandello'nun duyduğu derin merhamette arama gerektir.

Pirandello'daki septisizmin neden ve niçin hep insanlık sevgisinde ve ihtirasında yıkıldığını anlamak için mizahçılık denemeleri adındaki eserinde yazdığı kendi hal tercümesini okumalıdır.

Pirandello'nun sanat ve eserinde iki büyük devre vardır. İlk devre uzunluğunca yazıcının yalnız görüşü mizahçılığıdır; seçtiği mevzular bir Verga veya bir Mopasan'ın mevzularıdır. Bu devrede yazdığı romanlar ve hikâyeler — bir hikâyeye mecmuasının adı olan — "Yaşayışın ve ölümün alayları," nı tebarüz ettirir.

Bu romanlarda, bu hikâyelerde gördüğümüz kahramanlar şöyle insanlardır: Bir ana, kızının "drahoması," nı tamamlamak için emzirmek üzere yanına küçük çocuklar alır ve südü olmaz için de — analık sevgisi yüzünden — bu çocukların ölümüne sebep olur. Ölümünün yaklaşmakta olduğunu sezen bir nazır, cenaze aramasını önceden ve kendisi hazırlamak ister, ancak cenazenin hangi yollardan mezarlığa götürüleceğinde bir yanlışlık ettiğinden alayın bütün şerefi, o gün ölen bir adamcağıza nasib olur.

Cenaze arabası sürücülüğüne tayin olunan bir arabacı, cenaze arabasının üzerinde uyuklarken uyanır ve oradan geçen bir adamı — alışkanlığa uyarak — arabasına binmeğe davet eder.

İhtiyar bir bekâr arkadaşlarından birine, hemen her gün, karısını eyi seçememiş olduğunu söyler durur ve bu arkadaşını ölünce de o kadımla evlener. Genç bir kadın kocasına ihanetle ittiham olunur, bu ittihamda koca, ailesi, kasaba halkı birleşmiştir. Suçsuz olan kadın suçsuzluğunu isbat edemez. Günün birinde bu kabahati hakikaten işler ve o gün de kocası ve herkes onun suçsuzluğuna inanır. Cemiyetin suçsuzlu suçu ve suçluyu suçsuz tanıdığı çoktur.

Bu devrede, Pirandello'nun tahayyül kabiliyeti inanılmaz bir şeydir.

İkinci devreye gelince: Bunu herkes bilir ve bütün tiyatro eserlerini kavrur. Pirandello bu devrede mizahî görüşlerini kullanmakla kalmaz, miza-

hi mevzularının doğrudan doğruya içine girer. Hikâyelerinin ve romanlarının kahramanları birer mizahçı olur. Ve eser, bunların içinde üşemiş oldukları hayali keşfetmelerile başlar.

Verga veya Mopasan'da eserin burada bitmesi lazımdır..

... Pirandello'nun eserinin en orijinal tarafını meydana getiren "sanatkârane yaratış," a ait dramlar bu devre içinde yazılmıştır. Nitekim Pirandello'ya göre, nizam ve istikrarın hükümlerine olacağı değişmez âlem ancak sanat âlemidir. Sanatkârın vazifesi, hayatın alıp götürerek yok ettiği zamanı tekrar bulup tesbit etmektir. Hayatını düşünmeğe mecbur olduğu halde onun hakiki manasını bulmağa muktedir olmayan insan, hiç olmazsa, sanatkarın kendisi için düşünüp yarattığı âleme sığınabilir. Sanat hayatı, işte bu manada ele alır ve ona nizam koyar.

Yazıcının rolü, öteki insanlara, kabiliyetine kadar eyilik edici örneklik ve efsaneler vermektir. Bunun içindir ki bir septik olan Pirandello alelade bir yıkıcı değildir; o anlatmak ister ki durmaksızın ve bir biçim almaktan kaçınarak akan hayat, sanat sayesinde tarif olunabilir. Pirandello daha ileri gider; onun gözünde adam adına lâyık adam bıkmadan, usanmadan, bütün cessurluğile her gün hayata yeni biçimler veren adamdır. Pirandello adam oğlunun mutsuzluğunu fikri ve ahlaki hareketsizliğinde görür. Ne geçmişin ve ne de geleceğin malımız olmadığını bilen bu betbin, kendi içinde taşıdığı dileklere en asil, en tatmin edici şekiller verebilme için "hâlihazır," n içinde karar kılar.

Görünüşe göre bu kadar karanlık, bu kadar betbince olan bu eserden çıkan cesaret dersi işte budur. İsveç akademisi, bu eseri Nobel mükâfatına lâyık görmekte onun örnek tutulmağa olan değerini sezmiş olduğunu göstermiştir.

Benjamin Kremyö

Şark müziği ve Mısır gazeteleri

Elbelağ gazetesi, 4 santeşrin 1934

Son gelen telgraflara göre, Gazi Mustafa Kemal, "Atatürk," Büyük Millet Meclisinin birinci toplantısında, türk musikisinin en önde ve en çabuk göz önünde bulundurulması lazım gelen bir mesele olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

"— Bugün dinletmeye yeltenilen musiki, yüz ağartacak değerde olmayan uzaktır. Türk ulusal musikisini asrileşebilir ve evrensel musikinin yerini alabilir.

Bu beyanını müteakip Dahiliye Bakanlığı, yaptığı bir tebliğ ile, bu tarihten itibaren türk musikisinin ve türk şarkılarının radyo ile neşrinin menetmiştir.

Binacanalıy bugünden itibaren türkçe yalnız garp musikisini yahut garp musikisine uygun şarkıları dinleyeceklerdir.

Gazi'nin "Atatürk," musiki hakkında aldığı bu tedbir, Türkiye için asrileşme bakımından uygun bir harekettir. Gazi Hz.: "Atatürk," Türkiye'nin şarkatan tevarüs ettiği eski âdet ve ananelerin Türkiye'yi geri bırakacağı ve Avrupa devletleriyle yanyana ilerlemesine mani olacağı fikrindedir ve bu âdetler muhafaza edildiği takdirde Türkiye'nin inkırazı mahkûm olacaktır.

Gazi Mustafa Kemal "Atatürk," tanzim ettiği programı adım adım tat-

bik etmektedir.

Gazi Mustafa Kemal "Atatürk, 11 yıl zarfında Türkiye'yi yeniden değiştirmiştir. Gazi Mustafa Kemal "Atatürk," on beş yıldanberi düşündüğü yenilikleri ve değişimleri birdebirden türk milletine yaptırmıştır.

Gazi "Atatürk," bütün bu yenilikleri tedricen tatbik ettirmiş ve her sene bir veya iki esaslı yenilik ihdas etmekte bulunmuştur. Bu suretle Türkiye'de vücutta gelen esaslı yenilikler yirmiden fazladır. Bugünkü türk eski türkten çok farklıdır. Bugünkü türk şapka giyiyor, sokaklarda, mekteplerde kadınlarla yanyana bulunuyor. Latin harflerile yazıp okuyor. Din meselesi de Türkiye'de devlet işlerinden ayrılmıştır.

Şimdi bugünkü türk şark memleketleri farkısının yerine, garb şarkılarını ve garb musikisini dinliyecektir.

Mısır milleti, Türkiye'nin yaptığı yeniliklerin bazılarından hoşlanmamıştır. Daha doğrusu Mısır milletine göre, bu yeniliklerin bazıları o kadar zarurî değildi ve kanun ile infazına ihtiyaç yoktu. .

Lâkin Gazi Mustafa Kemal "Atatürk," büyük bir kumandan olduğundan büyük kumandanlar gibi, Türkiye'nin asrileşmesi için, küçük noktalarda büyük noktalardan evvel ehemmiyet vermektedir.

Gazi "Atatürk," şark musikisinin ortadan kaldırılmasına ve yerine garb musikisinin konulmasına delâlet ettiği için gayet değerli bir harekette bulunmuştur.

Dediğimiz gibi şark musikisi; Mısır şarkısı olsun, Ermeni şarkısı olsun hakikat halde Bizans musikisidir. Bu musiki şarki Roma imparatorluğundan alınmış ve Mısır'a, Suriye'ye, Irak'a, Ermenistana, Arabistana ve Trablusgarba yayılmıştır.

Mısır şarkıları Bizansın dini şarkısıdır. Bu şarkılar halihazırda Mısırdaki kipti kiliselerinde okunmaktadır. Bu kilise şarkıları, bizanslıların bundan 1400 yıl evvel okuduğu şarkılardır. Ve bugün bütün kilise binaları da Bizans mimarisini andırmaktadır.

Musiki, bir millet için ilerlettirilmesi, yükselttirilmesi gerek olan bir şeydir. Ve bunu yapmayan bir millet inkırazı mahkûmdur.

Musiki Avrupa memleketlerinde çok terakki etmiştir.

Buna mukabil şark milletlerini Bizansın ataletini andıran şarkılar kaplamıştır.

Bugün Türkiye veya Mısır'da bulunan müterakki adamlar, bu ağlatan şarkılara tahammül edememekteydiler. Bugünkü asri adamın ruhu, yüksek bir yeniliği taşımaktadır. Bundan dolayı Avrupa'nın şarkılarına meyyaldır.

Biz şark musikisinin ortadan kaldırılması için birkaç defa yazdık ve Mısırdaki bulunan şark konservatuvarının lâgvile yerine bir garb konservatuvarı konulmasını birkaç defa istedik.

Bu suretle gevşek, ağlatan ve ruhu zavıflatan şarkılarımızı kaldırmağa muvaffak olabileceğiz. Fakat yüksek bir düşünce ile yazdığımız bu şeyler Mısır'da menfi bir surette karşılanmıştır. İşte bugün, şark milletleri arasında bir millet, kendi musikisini ve şarkılarını kaldırmıştır.

Niçin biz de hakikati söylemekten çekinmiyoruz? Niçin Mısır milleti bu eski ve hazin şarkıları ortadan kaldırarak ve yerine gençlerimizin ve kızlarımızın ruhlarına şecaat ve sebat duygularını aşılayan garb musikisini koymasın?

Bir yugoslav gazetesi ve biz

"Türkiye'nin en yeni tarihinden notlar," başlıklı makalede, umumî harbatan Lozan muahedesine kadar geçen vakalar hulâsa ve dokuz eylülden İzmir'in geri alınması ile Yunanistanın tamamıyla kovulduğunu kaydedildikten sonra makale, şu sözlerle bitirilmektedir.

23 temmuz 1923 tarihinde türk zafetinin eseri olan Lozan muahedesine yedi yüz bin kilometre murabbar arazi ve 12 milyon nüfuslu yeni Türkiye doğdu Türkiye'nin nüfusu ise bugün 17 milyon 500 bine çıkmıştır. Yunanistan'da da cümhuriyet ilan edildi.

On sene evvel biribirlerle harab eden, iki taraf 1933 senesinde, Balkan yarımadasının ve Balkanların umumî menfaati namına, "ebedî dostluk," için biribirlerine el uzatmışlardır.

"Noyi Dini," den

Dostça bir düşmanlık

Avusturya başbakanı ile muavini arasındaki gerginliğin sebebi nedir?

Avusturya'nın yeni korporatif hükümetinde iktidar mevkini ele geçirmek için Başbakan M. Şuşniç ve onun idaresi altındaki katolik hücum kütaları

sveter ile bulunur. Şimdi otuz beş yaşındadır. Çocuk simalıdır. Bazı İngiliz muhabirleri kendisine "Orta Avrupa'nın prens Şarı", i adını vermişlerdir.

Roma'ya gidişimde resmi İtalya'ya ve başbakanına İtalya - Avusturya münasebetleri sağlamdır... teşekkür etmek isterim... sebetleri sağlamdır.

ile Başbakan Muavini ve idaresindeki Haymver kütaları arasındaki mücadele, Başbakanın kazanması ile neticelenmiştir. Birinci teşrinin 31 inci günü neticelenen intihapta Şuşniç devlet meclisinde yirmi üyelik kazanmıştır.

Başbakan ile muavini 25 Temmuzda Dolfus'un öldürülüp yeni kabinenin kurulmasından beri birbirlerine dostça düşman, bulunmaktadırlar.

Bu ikisinin karakterlerinde göze çarpan bir tezat vardır ki bu, ark-ark ken-

Yukarı Avusturya'da bir çeyrek milyon dönüm kadar arazisi vardır. Bunların içinde çoğu harab olmağa yüz tutmuş on üç şato vardır.

Bazı gazetecilere göre prens, bütün gelirini 700 kişiden mürekkep olan ordusuna sarfedecekti. Rehine koymuştu. Bereket versin, bunun önüne geçilmişti.

Yeni Avusturya devlet meclisinde bütün üyelikler, intihabdan ziyade, hükümet tarafından tayin olunmuşlardı.

Gülyelmo Ferero'nun 25 ikinci teşrin tarihli La Depeş gazetesinde çıkan aşağıdaki yazısını alıyoruz:

Yeniden her tarafa alman tehlikesinden korkuluyor. Almanya'nın askerî kudretini ezmek için bütün acun birleştirdi. Milyonlarca adam öldü. Rus imparatorluğu mahvoldu ve İtalya harabeğe döndü. Fransa da, İngiltere de bir çok zararlar gördüler ve Amerika Avrupaya kadar gelerek savaşa girdi. Savaşın bitmesinden on altı yıl sonra acun, 1914 dekl facianın yeniden başlamasından korkuyor.

Bu, anlaşılmaz bir iştir. Almanyanın bir dev olduğunda herkes mütefekkir. Fakat devleri de yaralamak kabildir. Almanya ise, kanının yarısını kaybetmiş, yaralı bir devdir. 1914 de alman ordusu acunun en birinci ve tarihin en büyük ve güçlü ordusu idi. Fakat o orduyu kurmak için, meşru, saygı gören, kuvvetli bir hükümetin kırk yıl çalışması gerekmişti. Bu hükümetin çok büyük ve korkunc eseri olan ordu 1919 da tamamen yıkıldı. Bir kaç yıldanberi, Versay anlaşmasındaki yasaklıklara rağmen Almanya ordusunu yeniden kurmağa başladı: Bu münakasa götürmez bir iştir. Fakat savaşın evelki zengin ve güçlü Almanyaya elli yıllık çalışmaya mal olan orduyu, ihtilal içinde, yarı iflas etmiş bir halde olan şimdiki Almanyanın bir kaç yılda kurabilmesi mümkün müdür?

Savaşmak için bir ordu gerekir: fakat yalnız ordu yetmez. 1866 ve 1870 savaşlarını kazanan yalnız Moltke değil, aynı zamanda Bismark ve Prusya krallığıydı. Buna göre, Hitler, Bismark'ın yerini tutabilir mi? Şimdiki Almanya, tedhiş ve heyecan rejimi içinde tebellür etmiş bir ihtilaldir. Dışardan gelen bir sademe bu tebellürü kırarsa ne olacak? Her gün bir mucize bekliyerek yaşayan, ve bu mucizeye olan inancı korumak için adam öldürmekten çekinmeyen bir hükümet, içinde kendisine düşman olanların da bulunduğu bütün bir ulusu, yani milyonlarca adamı savaşa çağırabilir mi? Bu, tarihte eş-

fek, on sandık cabhane musadere etmişlerdir. Bunların hükümetle mücadele etmek için müsterek cebhe kurmuş olan sosyalistlerle komünistler tarafından saklandığı zannedilmektedir.

Avusturya'nın cumhuriyet günü olan 12 ikinci teşrinde - bugün, son zamanlarda bir emirle kaldırılmadan önce - Avusturya sosyalistleri Şuşniç kabinesi aleyhinde bir nümayiş yapmağa karar vermişlerdi.

O gün sosyalistlere hiç bir nakil vasıtasını işletmemeleri, üç saat müddetle ırıkları yaktırmamaları ve hükümetin inhisarı altında bulunan bütün satışın baltalamak için bütün içmemeleri hususunda talimat almışlardı.

Bundan başka bütün gerçek sosyalistlere şimdi bir sanatoryumda bulunan Viyana'nın eski sosyalist şehrimini Karl Sayz'a telgraf ve mektuplar gönderilmesi bildirilmişti.

Bir İngiliz gazetesinin muhabirinden aldığı bir habere göre bugünkü Şuşniç kabinesinin en gerekli vazifesi bugün kırkın bir halde bulunan sanayi işçilerinin tatmin etmektir. Her ne kadar umumî bir greve imkân bırakılmamış ve Dolfus'un öldürüldüğü gündenbergi sosyalistler birçok tenkidler altında bulundurulmuş ise de işçi sınıfının bugünkü rejime karşı büyük bir hıçları olduğu muhakkaktır.

Başbakanla muavini arasındaki ihtilaflardan birisi de Avusturya ile Naziler arasında, bir hükümet mümessilli ile dört nazi avukatından mürekkep bir komisyon tarafından idare edilmekte olan müzakerelerden çıkmaktadır.

Bu müzakerelerde hükümetin kabul yanışmadığı bir teklif, nazilerin Faterland cebhesi partisine "alman millî cebhesi, ismi ile hep birden girmesi teklifleridir.

Haber verildiğine göre bu müzakereler, Çekoslovakya'yı kuşkulandırmaktadır. Yarı resmî Prager Presse gazetesi, bu yolda Nazilerin Avusturya ile anlaşus işini mezcetmeğe kadar ilettilerini yazmaktadır.

Prens Fon Ştarenberg, Haymver'lere hitaben söylediği bir nutukta nazilerle müzakereye giriştiği için hükümeti suçlu göstermiştir.

(Litereri Daycest-Amerika)

Alman tehlikesi?

görülmemiş büyük bir iş olur.

Savaşları kararlaştırılan altın değil, fakat savaşlar paraya, hem çok paraya mal olur. Almanyanın borçlarını inkâr ettikten sonra, yaşamak ve çalışmak için dışardan satın aldığı ibtidal maddelerin parasını ödemek için ne gibi çarelere baş vurduğunu herkes bilir. Alman ekonomisi bir sıra iflâslardan başka bir şey değildir. Bu gibi güçlükler içinde bocalayan bir hükümetin, yıllarca sürerek bir savaşa hükümetini herkes tabii görüyor.

Böyle bir şeyi düşünmemek, dünyanın tersine dönmesiyle kabilidir. Almanya daha bir çok yıllar, savaş yapıp yeni topraklar elde etmeyi değil, her sabah, önünde ekmeğini bulmayı düşünecektir. Eğer, bir delilik neticesi, son savaş olan sıvasal bir cereyana kendisini kapdırsa bu Almanya için çabuk bir intihar olur, meğer ki düşmanları korkarak savasa başlamadan silahlarını bıraksınlar.

Bununla beraber acun korkuyor. Almanyaya yarı yarıya silahsızdır; iflas etmiş vaziyettedir; kendini ancak yalan dolanla ve tedhiş usulleriyle idare edebiliyor. Fakat 2000 nazinin Kolonya'da veya Mayans'da şarkı söylüyerek geçid resmi yapımaları yer yüzünde herkesi titretmeğe yetiyor.

Bu hale ne mana vermeli? Bence bu, hasta bir devrin "fikri sabit, idir. Heplimiz, bizi hakikatın dışında yaşatan umumî bir deliliğe tutulmuşuz, orta kurtularda bazı nesillerin kıyametten korkmaları gibi, biz de mevhum şeylerden korkuyoruz. Fakat şimdi bizi korkutan ne şeytan, ne cehennem, ne tanrının gazabı ve ne de kızmış peygamberlerin karanlık âyetleridir; bizi, kendi yıkıcı kuvvetimiz korkudan çılgına döndürüyor. Öyle yıkıcı âyetler yaratmış ki nihayet kendi kendimizden korkmaya başladık. Acun mevhum tehlikeler karşısında çılgına dönerken, mevcut olan çok ciddi mahiyetdeki asıl tehlikeleri görmüyor. Almanya'nın 1914 deki gibi bir savaşa yeniden başlayabilmesi ne kadar çok zaman geçecek. Fakat Almanyanın, dünyayı bütün bütün yıkmağa için 1914 sergüştüne yeniden atılması gerek zedildir; İtalya'nın da yaptığı gibi çocuklardan ihtiyarlara kadar bütün ulusu askerleştirmeye devam etmesi yeter. İtalya'da ve Almanya'da yalnız askerlik hizmeti yok, fakat askerlikten önce ve sonra da askerlik yapmak gerekliliği var. Buna göre herkes, hayatının bütün faal zamanında, gayri mesul bir hükümetin emri altındaki askerden başka bir şey değildir. İnsana ekmeğini kazandıran sivil çalışma, görünen, gayri mesul ve çok kuvvetli erkânı harbiyelerin şartlarını söyledikleri gibi tesbit ettikleri ikinci derecede bir çalışmadır.

Bu, askerî bakımdan olduğu kadar sivil bakımdan da manasız ve barbarca bir şeydir. Askerî bakımdan, barış zamanında memleketi iflas ettiren ve savaş zamanında rus ihtilaline benzer ihtilaller hazırlamaktan başka bir şeye yaramayan kocaman ordular kurmağa yarar. Sivil bakımdan da yaşamayı bütün sınıflar için dayandırmak bir hale sokar, çalışmayı ve sınıfları bozar, ulusları köle sürüleri yapar ve her tarafa ihtilalci bir vaziyet doğurur.

Şimdilik hakiki alman tehlikesi bu canavarca askerî hezeyandır. Bu hezeyan İtalya'ya münhasır kaldıkça bunu kolayca tahdid etmek kabildir. Almanya da buna kapılınca, nazim'in iş başına geçmesiyle, herkesi almanlara uymağa mecbur eden geniş ve dayanılmaz bir kuvvet alıyor. İşin asıl fenası, bu hezeyanın durdurulmazsa gittikçe büyüyeceğidir: Nihayet iş, kadmları da askere almağa kadar dayanacak.

Cenevre'de üç senedenberi çok ince ve karışık işleri boğuşuşuna konuşan silahsızlanma konferansı olduğunu, bunun konuşmalarından, fen adamlarından başka kimsenin bir şey anlamadığını biliyoruz. Bu konferans biraz da askerlik yaşını tesbit işiyile uğraşamaz mı? Eğer konferans medeni acun namına bütün uluslara ferdlerin askerlik müddetini aynı had dairesinde ve makkul, insanî bir şekilde kabul ettirebilirse vazifesini çok parlak yapmış, batı acununu, şimdiki kadar maruz kalmadığı çok büyük bir tehlikeden kurtarmış olur. Çünkü, önüne geçilmezse bu evrensel askerleşme hezeyanı, içinde yaşadığımız sosyal kurumu başdan aşağı yıkaçtır.

Hariciye Bakanımızın sözleri ve Yunan gazeteleri

Türkiye Dış Bkanı Bay Tevfik Rüşti Aras Cenevre'ye uluslar kuruma giderken yolda, Sofya'dan geçerken, bulgar gazetecilerinin sorgularına karşılık vermişti. Dış Bakanımızın söylediği sözler, dış ellerde çıkan gazetelerde uzun yazılar yazılmasını doğurmuş ve hele dost ellerde çok beğenilip alkışlanmıştır.

Elen gazeteleri Bay Tevfik Rüşti Arasın bu sözleri için düşüncelerini şu yazılarla anlatmaktadır.

Yunanistan'da bugünki töreyi tutan "Proia", gazetesi şöyle diyor:

"Balkan anlaşması konseyinin Ankara toplantısı dolayısıyla Sofya'da birçok özü olmayan sözler dönmeğe başlamıştır. Bu arada Türk — Elen yakın anlaşması azaldı, Türkiye Balkanlarda yeni gidişler tuttu ve M. Titulesko'nun ortaya attığı söylenen" Bulgaristan'a Dedeagaç'tan Ege denizine kadar bir açık yol verilmesi düşüncesine destek oluyor dendi.

Bu sözler, bir iki değişiklik başka eller gazetelerinde de yer buldu. Atina'da başta dış bkanı M. Maksimos olarak, bunların yanlış ve yalan olduğu söylendi ise de birkaç Venizelist gazete, bu işin olancağını yazmakta ayak dirediler.

Bulgar gazetecileri, sorgularıyla, Bay Tevfik Rüşti Aras'ın bu işler için açık karşılık vermesine sebep oldular.

Türkiye Dış Bkanı, Türkiye ile Yunanistan arasında yalnız idare bakımından sınırlar bulunup bulunmaması bir gün kalkacağı söyledikten sonra, Bulgaristan'a Ege denizine bir çıkın yeri verilmesi için Yunanistan'a öğütlerde bulunduğu sorgusuna çok açık olarak demiştir ki:

"— Böyle bir iş konuşulmamıştır. Ve Ankara'da konuşulamaz. Türkiye, Bulgarların dostluğunu candan ister, fakat böyle bir dostluk, Yunanistan'a karşı yapılamaz.

Bu sözler, Türk — Elen dostluğunun sarsılabilir bir durumda olduğunu yaymak isteyenlere gereken bir dersdir. Bu iki ülke arasındaki dostluk ve çalışma birliği yakın doğudaki siyasalarının temeli olduğu gibi Balkan anlaşmasının da en acar desteğidir. Aralarındaki münasebetler her gün daha sıkı olacaktır. Bugün bile uluslararası siyasasında ve birlikte ekonomik işler yapmak yolunda bu kadar sıkkınlık görülmemiştir. Bulgar gazeteleri daha gözü açık olsalardı, Bay Tevfik Rüşti Aras'a böyle sorgular sorup tok karşılıklar alacaklarına, özü iki ülke sınırlarının korunması olan Türk — Elen anlaşmasına yeniden bir baksalardı, bu iki ülkenin doğrudan doğruya bitişikliğini kesecek bir koridor olamayacağını anlardı.

Yunanistan, Bulgaristan'ın dostluğunu çok candan ister. Yunanistan, önce olduğu gibi şimdi de, Bulgaristan'ın Ege denizine çıkması için her kolaylığı göstermeğe hazırdır; ancak bu iş için bir koridor hiç de gerek değildir. İkide birde bulgarların bu koridor işini ortaya atmaları eni olmuyor ve tam bir Bulgar — Elen anlaşmasının yapılmasına engel olmakten başka varımı olmuyor. Umudumuz, Türkiye Dış Bakanının Sofya'daki bu sözlerinin böyle bir işi münakasa etmeğe ayak diriyeleleri uslandırdığıdır. Türkiye Dış Bkanı, bu bakımdan da Balkan barışına büyük yardım etmiştir.

Venizelist "Eltron Vima", gazetesinde şöyle diyor:

Türkiye Dış Bakanının Sofyada Balkan anlaşması sırasası ve Türk — Elen münasebetleri için söyledikleri o kadar açık ve toktur ki ayrıca bizim bunları kendi yazılarımızla aydınlatmamız fazla gelir. Türkiye Dış Bkanı bu sözlerle her şeyi yerli yerine koymuş ve Türk — Elen dostluğunun genişliğini bütün acuna bildirmiştir. Öyle iki ulus arasında açabilir miyiz diye uğraşanlar, durumun özünü anlayarak, bu çalışmalarını durdursunlar. Bay Tevfik Rüşti Aras'ın bütün sözleri ve hele Türk — Elen dostluğunun sağlanacağı yolunda sözleri, burada pek çok iyi karşılık almıştır. Çünkü, iki ülke arasındaki bağlar üzerinde elenlerin

Barışçı olanlar, bu münasebetleri sağlamlaştırmak her biçimde hizmete hazırız... Biz, genel menfaatlere, Memleketimin bu yıl uğradığı büyük zararı hatırladık...

dini göstermektedir. Bunların bir tek müsterek tarafları vardır ki o da ikisinin de kiralık taraftarı olmalarıdır. Otuz yedi yaşında olan M. Şuşniç, bugünkü Avusturya'nın kuvvetli iradeli, kararları katî ve etrafına başkalarını toplayabilen bir şahsiyet olmak üzere tasvir olunmaktadır. Hem bir hukukçu, hem de harba iştirak etmiş bir adam olan bu zat, ölen Dolfus'un en

Bunlardan yirmi üyelik Şuşniç taraftarlarının eline geçmiş, Başbakan muavini taraftarları ise ancak on dört üyelik ele geçirebilmişlerdir.

Bundan başka yeni kanun mucibince Avusturya'nın parlamentosu yerine geçecek olan meclisin geriye kalan on beş üyeliği de Faterland cebhesi partisinin eline geçmiştir. Bunlar, daha ziyade Şuşniç'e maldirler.

Macaristan hakkındaki görüşümüz İtalya'nın görüşünün eşidir... Avusturya — İtalya dostluğu memleketimizin istikrarına yardım etmektedir... Avusturya devletine inanılmaması istiyoruz.

yakın dostu ve çalışma arkadaşı idi. Her ne kadar halefi kadar ülke için de tanınmış bulunmuyorsa da kısa bir zamanda eyi bir devlet adamı, eyi bir hatib olduğunu ispat etmiş bulunmaktadı. Aynı zamanda Marksist sosyalistlerden başka hemen herkese kendini sevdirmişti. Marksistler ise dünyada herkesten fazla ondan nefret etmekte-diler.

Ateşle oynamaktan hoşlanan prens Ştarenberg ise mecliste avcı caketini ve

Şuşniç'in bu hâkimliği karşısında prens ve sair Haymver reisleri vaziyetin kontrolü müşkül olduğunu söylemeğe Haymver'lere daha hâkim bir vaziyet verilmesini istemekte imişler. Diğer taraftan polisün Viyana'ya on dört mil mesafede bulunan bir yerde birçok silah ve cebhane buldukları bildiriliyor. Bu keşiften çıkarılan netice şudur: Hükümete muhalif olan kuvvetler silahlanmaktadır. Polis memurları 125 tüfek, bir makineli tü-

Biz, sevilmeğe değil, anılmamıza işiyoruz... Bizim dileğimiz modern devirlerin modern adamları olmaktır... Ve yurdumuzun yarımına iyi gözle bakıyoruz.

Manisa Valiliğ'nden:

Manisa içinde bir hastahane yapısı aşağıdaki şartlara göre kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu hastahanenin keşif tutarı (99992) lira (77) ku ruştur.

2 — Bu işe ait şartname ve teferruatı beş lira mukabilinde Manisa Nafia Başmühendisliğinden almır.

3 — Eksiltme birinci kânun 23 üncü pazar günü saat on beşte Manisa Vilâyet makamında yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı (6250) liradır.

5 — İş projesi, keşif kâğıtları ve şartnamelere göre yapılmak üzere Toptan götürü ve anahtarteslimi şartiyle ihale edilecektir.

6 — Eksiltmeye girecekler bu işe ait şartname, proje ve keşif kâğıtlarını imzalıyarak dış zarfa koyacakları gibi bunları okuyup kabul ettiklerine dair bir de kâğıt yazarak imza edeceklerdir.

7 — Eksiltmeye girecekler proje ve keşifnamelerde yazılan ve hususî şartnamede izah edilen bütün işlerden her biri için bir vahit vereceklerdir. B vahit fiatlar, keşif miktarları listesindeki miktarların karşısında gösterilecek ve bu miktarlarla zarp edilerek hasılı zarfların mecmuu yekünuna, maktuan konan işler için teklif edilecek fiatlar ilâve edilecek ve hepsinin yekünü teklif mektubunun yekünü olacaktır.

8 — Teklif mektuplarını ve sair evrakı havi kapalı zarflar birinci kânunun 23 üncü pazar günü saat on dörde kadar Manisa Valiliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Bu zarflar 2490 No. lu kanunun 34 üncü maddesi dairesinde de gönderilebilir.

9 — Bu eksiltmede 2490 numaralı kanunun hükümleri caridir. Daha fazla malûmat edinmek isteyenlerin Manisa Nafia Başmühendisliğine müracaat etmeleri. (3583)

8 — 5503

P. T. T. Binalar

ve Levazım Müdürlüğünden:

2700 lira muhammen bedelli 20.000 tekerleği zamkır, 10.000 tekerleği zamksız olmak üzere 30.000 tekerlek telgraf makinelerine mahsus ahiz bantı açık eksiltme ile alınacaktır. Eksiltme 2 - kânunu sani - 1935 tarihinde saat 14 te Ankara'da P. T. T. Levazım müdürlüğünde toplanan komisyonda yapılacağından isteklilerin 10 - 12 - 1934 tarihinde meriyete girecek arttırma, eksiltme ve ihale kanununun ahkâmına göre lüzumlu vesikaları, 205 liralık muvakkat teminatlarını veznemize yatırıldığına dair makbuz, veya nümunesine uygun banka kefalet mektubu (çek kabul edilmez) ile birlikte aynı gün ve saatte komisyonda bulunmaları.

Talipler bu husustaki şartnameyi Ankara'da Levazım mübayaat kaleminden, İstanbul'da Levazım Ayniyat Müavinliğinden hergün bedelsiz alabilirler.

(3588)

8 — 5501

Ankara Millî Emlâk

Müdürlüğünden

Cinsi	Miktarı	Muhammen kıymeti Lira K.	İzahat
Satode beker	1 adet	150 00	Nakten peşinen markalı binek
otomobili)))

Yukarıda yazılı otomobilin ihalesi 5-12-934 çarşamba günü saat 15 te yapılmak üzere arttırma işi bir hafta uzatılmıştır. Alacaklıların bulunmaları. (3568) 8—5462

Anafartalar caddesinde Kınacızade hanı altında

Merhum Şevket Ahmet Beyin eski belediye eczahanesi yerine

Yeni eczane açıldı

Fenni gözlükler, trbbi korsalar, sıhhi levazınat, bütün tuvalet ve itriyat çeşitleri ile aradığımız her ilaç bulunur.

Gözlük ve korsa tamirleri yapılır. 8—5338

Ankara Tapu

Müdürlüğünden:

Ankara'nın Öksüzce mahallesinden Hacı Hüseyin oğullarından Azize ve Bahriye'nin Babadan kalma Siran mevkiindeki şarkan Hüseyin, garban tarik, şimalen Tevlide Hanım cenuben Kadın Kız Zade bağlarıyla mahdut bağ yerinin senetsiz ve nizasız tasarruflarında olduğundan bahisle kardeşleri Cemal, Mehmet, Şerife ve Feride taraflarından tescilli istenilmektedir. 1 - 12 - 1934 tarihinde perşembe günü mahallen tahkikat yapılacağından tasarrufu ve yahut her hangi bir hakla alâkadar olanların evrakı müşbiteleriyle mahallinde tahakkuk memuruna ve yahut Tapu Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (3593)

8—5511

HAVACILIK VE SPOR

Mecmuasının 132 inci sayısı çıktı

Cumhuriyet Merkez Bankasının 29 II. teşrin 1934 vaziyeti

AKTİF			PASİF		
	LIRA	LIRA		LIRA	LIRA
Kasa:			Sermaye:		15.000.000,—
Altın: Safi Kgr 13.789,766	19.396.451,11		İhtiyat Akçesi:		663.914,30
Banknot	5.336.193,—		Tedavüldeki Banknotlar:		
Ufaklık	782.482,94	25.515.127,05	Deruhte edilen evrakı naktiye	158.748.563,—	
Dahildeki muhabirler:			Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiKAN vaki tediyat.	9.717.693,—	
Altın: Safi Kgr 1.788,024	2.515.004,—		Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi.	149.030.870,—	
Türk lirası	385.017,24	2.900.021,24	Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle vaz edilmiş	9.688.000,—	158.718.870,—
Hariçteki muhabirler:			Türk lirası mevduatı:		
Altın: Safi Kgr 3.807,027	5.354.900,14		Vadesiz	17.855.215,15	17.855.215,15
Altına tahvil kabul Serbest dövizler.	9.870.193,67	15.225.093,81	Vadeli	—	—
Hazine Tahvilleri:			Döviz mevduatı:		
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	158.748.563,—		Vadesiz	10.696.307,71	11.405.541,01
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiKAN vaki tediyat	9.717.693,—	149.030.870,—	Vadeli	709.233,30	—
Senedat Cüzdanı:			Muhtelif:		46.763.637,70
Hazine bonoları	3.762.317,60				
Ticari senedat	6.685.977,29	10.448.294,89	Yekün		250.407.178,16
Esham ve Tahvilât cüzdanı:					
Esham ve tahvilât: Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı (itibari kıymetle)	27.842.552,22	32.441.867,44			
Esham ve Tahvilât	4.599.315,22				
Avanslar:					
Altın ve döviz üzerine	107.199,75	428.307,94			
Tahvilât üzerine	321.108,19	4.500.000,—			
Hissedarlar:		9.917.595,79			
Muhtelif:					
Yekün		250.407.178,16			

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi %5¹/₂ — Altın üzerine avans %4¹/₈

Trabzon Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Mahallesi	Mevkii veya sokağı	Cinsi	Emlak No. U R	Hisesi	Hisseye göre Maliyecé	
						Muhammen K. Lira K.	Muhammen kıymet Lira K.
1	İskenderpaşa	Erzurum	Kârgir hane	497	51 tam	15000	12000
4	Tuzluçeşme	(Hacı Ahmet sokağı)	(Mağaza (Ardiye	(59 (61	tam	12500	5000

Yüzde yedi buçuk pey akçeleriyle ihale bedelleri nakten veya gayri mübadil bonosuyla ödenmek üzere yukarıda evrak ile ihaleleri 18-12-934 salı günü saat onda yapılacaktır. Alacaklıların Bankaya müracaatları. (3561) 8—5444

İstanbul: Liseler Alın, Satım Komisyonundan:

Komisyonumuza merbut Haydarpaşa lisesinin 1200 ton Kriple maden kömürü ile Yazı tahtası, Sınıf dolabı, iki tekerlek üzerinde 3 parçadan mürekkep merdiven, Yazıhane, ilân tahtası, yemekhane dolabı, kanepeler, koltuk takımı ve yemek masalarının 19 - 12 - 934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de ihale edilmek üzere kapalı zarf usulüyle münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnamelerle resimlerini görmek üzere İstanbul Erkek lisesindeki komisyon kalemine ve münakasaya iştirak edeceklerin de teminatı muvakkate makbuzlarıyla birlikte komisyonumuza müracaatları. (8159) 8—5505

Manisa Valiliğinden:

Muhammen bedeli (300) lira olan Manisa umumî meclisinin geçen yıl müzakerelerine ait zabıtnamesi bastırılmaktadır. Eksiltme birinci kânunun dokuzuncu pazar günü saat on bira kadardır. Şartnamesini görmek ve fazla tafsilât almak isteyenlerin vilayet daimî encümen başkâtibine müracaatları. (3584) 8—5502

Ankara Mektepler Satın

Alma Komisyonundan:

Ankara Erkek lisesi ayniyat ambarlarında bulunan hurda eşya ve enkaz açık arttırma ile satılacağından istekliler 5. 12. 934 çarşamba günü saat 15 te Erkek lisesindeki komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. (3597) 8—5508

Türk Maarif Cemiyetinin BÜYÜK EŞYA PİYANGOSU

Çekiş tarihi 14/12/1934 - bir bilet 1 lira

İkramiye kıymeti 23.000 liradır

1 - adet	3000 liralık	10 - adet	100 liralık
1 - adet	2000 "	220 - "	50 "
1 - "	1000 "	50 - "	20 "
2 - "	750 "	100 - "	10 "
2 - "	500 "	1000 - "	5 "
4 - 5 "	200 "	4700 - "	1 "

Biletler her yerde satılmaktadır. (2415) 8—3848

Yüksek iktisat ve ticaret mektebi müdürlüğünden:

1 — 1933 — 34 ve daha evvelki ders seneleri nihayetlerinde mektebin evvelce kısmi sani ve âli isimlerini taşıyan ve şimdi yüksek İktisat ve Ticaret ismini almış bulunan kısmının altı devrelilik tedris müddetini doldurmuş olup mezuniyet imtihanlarını vermemiş olan eski talebenin 1 birinci kânun 1934 tarihinden itibaren altı ay zarfında bir istida ile mektep idaresine müracaat ederek mektep vaziyetlerinin ve adreslerini ve imtihana girmek istediklerini bildirmeleri ve istidalarına dört tane fotoğraf liş tirmeleri.

2 — Bu suretle müracaat edenlerin 1936 senesinin Eylül ayı nihayetine kadar imtihanlarını behemehal vermek mecburiyetinde oldukları,

3 — Bu imtihanların alakadamların tedris devrelerini doldurdukları tarihte meri olan talimatname hükümleri dairesinde yapılacağı,

4 — 1 numaralı fıkra yazılı altı aylık müddet içinde mektep idaresine müracaat etmeyenlerin ve müracaat edip de 1936 senesi Eylül ayı nihayetine kadar imtihanlarını her ne suretle olursa olsun bitiremeyenlerin bilahare imtihana girmek haklarının düşeceği ve kayıtlarının bir daha yenilenmemek üzere silineceği ilan olunur. (8047) 8—5487

Maarif Vekâletinden:

21. 11. 934 tarihinde ihalesi icra edileceği ilan edilen Erzurum muallim mektebi ikmal inşaatı münakasası görüşülen lüzum üzerine üç ay temdit edilmiştir.

İhale 21. 2. 935 perşembe günü saat 15 te Vekâlet inşaat komisyonunda kapalı zarf usulüyle icra edilecektir. Talipler şartname ve teferruatını inşaat dairesinde görebilirler. (3549) 8—5481

Terkibi, 200 diş hekimî tarafından hazırlanan

MINE

Diş macununu

Emniyetle kullanabilirsiniz.

Umumî deposu: İstanbul Cağaloğlu No. 33

Telefon: 20264 8—5455

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

PARA BIRIKTİREN RAHAT EDER

SERVETİ FÜNUN

43 senedir durmadan neşir vaziyetinde bulunan bu haftalık resimli gazetenin Ankara'da satış yeri A K B A kütüphanesidir. Senelik abone 10 lira. Behar sayısı 20 kuruş.

KREM

balsamin
kankuk

Yegâne ciddi güzellik kremidir. Teninizin daimî tazeliğini yalnız KREM BALSAMIN ile korursunuz.

Dr. Cims'in nasır ilacı
KORRİSİD

En eski nasırları bile pek kısa bir zamanda tamamilen kökten çıkarır. Merkez deposu: Kankuk eczahanesi Yeni Eczane'de bulunur.

Kumbara bütün bir istikbaldir.

Türkiye İş Bankası

Öksürükler çok defa tehlikeli hastalıklar gösterir.

KATRAN HAKKI EKREM

Bu tehlikelerin önüne geçerek öksürükleri keser ve müzmin bronşitler ile göğüs nezlelerini katıyen geçirdiği gibi nefes darlığına da çok faydası vardır.

Nafia Vekâletinden:

Haydarpaşada teslim edilmek üzere muhammen bedeli 8000 lira olan iki adet kamyon pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlık 8 birinci kânun 1934 cumartesi günü saat 16 da Vekâlet Müstesarlık makamında yapılacaktır.

Taliplerin Ticaret Odası vesiykası ve 400 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun banka kefalet mektubu (çek kabul edilmez) ile birlikte aynı gün ve saatte komisyonca bulunmaları lazımdır.

Talipler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Vekâlet malzeme müdürlüğünden alabilirler. (3524) 8—5395

Askerî fabrikalar

Sigorta Sandığı Riyasetinden:

Askerî fabrikalar sigorta sandığı için almacağı ilan edilen 345 kalem ecza ve malzeme tıbbiye 343 kalem olarak tadil edilmiş ve tekliflerin iytası 16-1. kânun - 934 tarih ve pazar gününe talik edilmiş olmakla taliplerin kapalı zarf usulüyle 15 te sigorta teklifleri dipozito akçeleriyle beraber saat 15 te sigorta sandığı müdürlüğünden komisyonca bulunmaları lazımdır. (3547) 8—5431

Nafia Vekâletinden:

Muhtelif ebatta 7 parçadan ibaret 151,81 metre muhabbar muhammen bedeli 1970 lira olan oda halısı pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlık 8. 12. 1934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 10 da Vekâlet malzeme müdürlüğünde yapılacaktır.

Taliplerin Ticaret Odası vesiykası ve 147 lira 75 kuruşluk muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya muamelesine uygun banka kefalet mektubu ile (çek kabul edilmez) birlikte aynı gün ve saatte komisyonca bulunmaları lazımdır.

Bu husustaki şartnameler Ankara'da Vekâlet malzeme müdürlüğünden parasız alınabilir. (3550) 8—5482

Ankara Orman Tescir ve Fidanlık Müdüriyetinden

Ankara Orman tescir sahasıyla fidanlığın gösterilecek yerlerine nakil ve teslim edilmek üzere (5) tonluk kamyonla nisfı koyun nisfı bevgir gübresi olmak üzere (300) kamyon gübre 25 T. sani 934 den 15 K. evel 934 e kadar (21) gün acık münakasaya konulmuştur.

Talip olanların seraiti anlamak üzere orman fidanlık müdüriyetine ve ihale günü olan 15 K. evel 934 cumartesi günü saat 15 te % 7,5 teminat akçesiyle mübayaat komisyonunda bulunmaları. (3519) 8—5386

RAKI İÇMEK İSTERSENİZ

BOMONTİ RAKISINI
TERCİH EDİNİZ

Ankara Millî Emlâk

Müdürlüğünden:

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Umum No.	Metruke No.	Eski ihale kıymeti Lira K.
Leblebici	Yenişar	Hane	45/19	223	1401 00

Hisse Kaç taksit Mülahazat miktarı olduğu olduğu
Tamamı Nakten veya ikinci tertip mübadil bonusu ile peşinen

Yukarıda yazılı hanenin mülkiyetinin ihalesi 22-12-934 cumartesi günü saat 15 te yapılmak üzere artırmaya konulmuştur. İsteklilerin bulunmaları. (3569) 8—5463

Ankara Millî Emlâk

Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen kıymeti Lira K.	İzahat
Büyük halı)		
8. 25x6.50 M.) 1 adet	200 00	Nakten peşinen
ebadında)		

Yukarıda yazılı halının ihalesi 22-12-934 cumartesi günü saat 15 te yapılmak üzere artırmaya konulmuştur. İsteklilerin bulunmaları. (3570) 8—5464

Y. Z. E. Rektörlüğünden:

Ankara Y. Z. E. Binaları içinde yapılacak bakkaliye dükkanının bir sene müddetle kirası artırmaya konulduğundan taliplerin tafsilât almak için daire müdürlüğünden ve 11. 12. 934 tarihine müsadif salı günü saat 10 da idare ve ihale komisyonuna müracaatları. (3596) 8—5509

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü

Satın Alma Komisyonu ilânları

4000 PAKET KULP VİDASI
3500 " KUŞAK VİDASI
6000 " MENTEŞE VİDASI

Yukarıdaki malzemeler 5 1. Kân. 934 tarihinde müteahhit nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin seraiti anlamak üzere her gün 13.30 dan 15.30 a kadar ve pazarlığı iştirak edeceklerin de yevmi muavvenin teminatları ile komisyonca müracaatları. (3573) 8—5486

KİLO

30000 EKMEK
2000 PIRASA
2000 LAHNA
4000 PATATES
2000 İSPANAK
2000 SOĞAN
7000 ET
30000 ODUN
13000 ARPA
7000 SAMAN

Kırıkkalede muhafız efradı ve havvanatının iaseleleri için belâda vazırlı erzak ve yemin aleni münakasa suretiyle ihalesi 19 1. Kân. 934 tarihinde yapılacaktır. Taliplerin şartnamelerini görmek ve münakasaya iştirak etmek üzere Kırıkkale grup müdürlüğünde satın alma komisyonuna müracaatları. (3538) 8—5429

9 KALEM ELEKTRİK MALZEMESİ

Aleni münakasa ile alınacağı ilan edilen 9 kalem elektrik malzemesi 29 2. Kân. 935 tarihinde kapalı zarfla münakasaya yapılacaktır. Taliplerin ona göre tekliflerini vakit muavveninden evel komisyonca iyt etmeleri (3537) 8—5428

Satılık bina

Ankara'da istasyon karşısında evelce Muhafız Tabur kumandanlığının bulunduğu bina satılıktır. Taliplerin İstanbul'da veni postane arkasında Hanımeli sokağında İstanbul hanımında J. V. Vitoll ve Kampani Limited şirketine müracaat etmeleri veya yazmaları rica olunur. 8—5381

DEMİRHANE MÜDÜRÜ

GABY MORLAY

Emniyet İşleri Umum

Müdürlüğünden:

334 senesi için zabıta memurlarına yaptırılacak 4497 resmî elbise ve şapka ile 1196 asgarî, azamî 1296 kaput ve 293/316 takım sivil elbise kapalı zarf usulüyle ve 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

Münakasa müddeti 18. kânunun evel - 1934 salı günü saat ikide hitam bulacaktır. Taliplerin bu vakite kadar usulü veçhile tekliflerini teminatlarıyla birlikte umum müdürlüğe vermeleri. Ve şartnamesini görüp almaları için müracaat eylemeleri ilân olunur. (3571) 8—5504

Harita Umum Müdürlüğünden:

1 — İki adet prese makinesiyle bir adet maa teferruat (13) beygir kuvvetinde bir gaz motörü 12-birinci kânun-1934 çarşamba günü saat (14) de mahallinde satılacaktır.

2 — Taliplerin motor ve makineleri görmek üzere her gün ve müzayedeye iştirak edeceklerin de teminatlarıyla vaktinde Cebece'de Harita Umum Müdürlüğü Satınalma komisyonuna gelmeleri. (3589) 8—5500

Nafia Vekâletinden:

Muhtelif ebatta 10 parçadan ibaret 182,60 metre muhabbar muhammen bedeli 2370 lira olan yol halısı pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlık 8. 12. 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 11 de Vekâlet malzeme müdürlüğünde yapılacaktır.

Taliplerin Ticaret Odası vesiykası ve 177 lira 75 kuruşluk muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uygun banka kefalet mektubu ile (çek kabul edilmez) birlikte aynı gün ve saatte komisyonca bulunmaları lazımdır.

Talipler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankara'da Vekâlet malzeme müdürlüğünden alabilirler. (3546) 8—5482

Tophanede İstanbul Le

vazım Amirliği Satın Alma Komisyonu İlanları.

İLÂN

İstanbul Levazım Amirliğine bağlı kıtaat için müteahhit nam ve hesabına 747 Ton Lave Marin kömürünün münakasası 6-12-934 persembe günü saat 15 te yapılacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin belli saatten bir saat evel tekliflerini Tophanede satın alma komisyonuna getirmeleri. (752) (7639) 8—5199

Devlet Demiryolları U

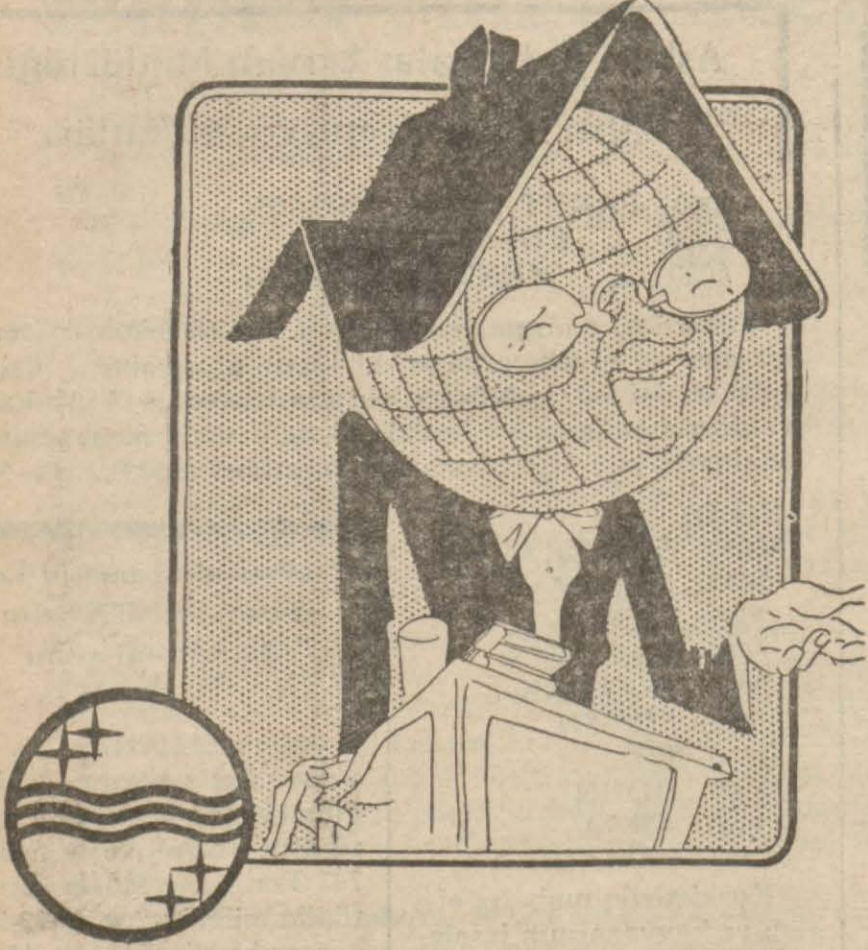
num Müdürlüğü satın alma komisyonu ilânları

İLÂN

40.000 ton Ereğli kömürünün Derince, Mersin, İzmir ve Haydarpaşa limanlarına nakliyesinin pazarlığı 6-12-934 persembe günü saat 10.30 da Haydarpaşa İşletme müfettişliği binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara'da malzeme dairesinde ve Haydarpaşa mağazasında mevcut şartnamelerde yazılıdır. (3594) 8—5510

ZAYI

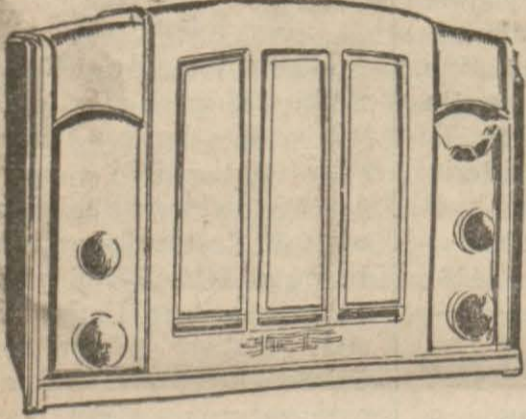
Zir nahiyesinin Balıkuyumcu köyüne ait muhtarlık mühürü zayi oldu. Yenisini alacağından eskisinin hükmü olmadığı ilan olunur. Balıkuyumcu köyü Muhtarı Ali

Yalnız mükemmel değil;

Hem mükemmel, hem ucuz bir radyo

Yüksek ayırma kabiliyeti (mahallî istasyonu sureti katıyede ayırır.) Büyük sedda intişar kuvveti (9 vatlık çıkış lambası) "PHILITE" ten yapılmış mahfaza — çok zarif gösteriş — işte PHILIPS 940 A model radyonun başlıca hususiyetleri. Fiatına göre bu makinenin verdiği netiyce, evelce en pahalı makinelerin verdiği netiyceden yüksektir.

Salahiyettar
acentalarımızda
Tecrübe ve Satış

PHILIPS
940 A

Türk PHILIPS Limited Şirketi, İstanbul
8—5267

Ankara Defterdarlığından:

Dairede mevcut plân ve şartnamesi mucibince istasyon civarında cümhuriyet ve değirmencilik limitet şirketiyle Şükriye mahallesindeki Turan Un fabrikası ve Kayastaki değirmen yanlarına yaptırılacak dört barakanın 3 kânunuevel 934 pazartesi günü saat 14 te pazarlıkla ihalesi icra kılınacağından taliplerin Defterdarlıkta müteşekkil komisyonuna müracaatları. (3559) 8—5449

Bursa Pazarı

SİPAHİ ZADE HASAN HÜSNÜ

Bursada Çağlayan ve Lâle fabrikalarında yaptığı ipeki kumaşlarını ve İstanbuldaki atelyesinde yaptığı işemeli ve pentörlü file perde saten aplakasyon ve keten burde ya ak takımları kadın ve erkek çamaşırları salon yastıkları ve sofrta takımlarını İstanbul fiatına satmaktadır.

Adliye sarayı yanında Genççağa apartmanı altında
No: 2 Telefon: 2373

Nafia Vekâletinden:

I — Vekâlet müstahdemini için 50 adet palto, 7 adet manto, 7 takım kadın, 12 takım erkek elbisesi, 50 adet iş gömleği, 4 adet tulum elbise, 12 çift erkek ve 7 çift kadın ayakkabısı 1900 lira muhammen bedel dahilinde pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 5-12-934 salı günü saat 10 da satınalma komisyonunda yapılacaktır.

III — İstiyenler Vekâlet malzeme müdürlüğündeki şartname, mukavele ve nümuneleri görebilirler.

IV — Münakasaya gireceklerin 142,5 liralık % 7,5 muvakkat teminat vermeleri lâzımdır.

V — Teminatı nakten vermek istiyenler naktin vezneye yatırıldığına dair makbuzu pazarlıktan evel komisyonuna vereceklerdir.

"Çek teminat olarak kabul edilmez.", (3532) 8—5406

Ankara Levazım âmirliği
satın alma komisyonu
ilanları.

İLAN

Pmarhisar kıtaat hayvanatının ihtiyacı için dokuz yüz yirmi bir bin dokuz yüz yirmi (921.920) kilo arpa-ya verilen fiat pahalı görüldüğünden yeniden kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasa günü 9 kânunuevel 934 pazar günüdür. Taliplerin teminat ve teklif mektuplarıyla birlikte Pmarhisar satınalma komisyonuna vaktından evel müracaatları. (3462)

8—5302

Milli Müdafaa Vekâleti
satın alma komisyonu
ilanları.

İLAN

Ordu ihtiyacı için 17 kalem eczayı baytariye ile malzeme timariye kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır. İhalesi 11. 12. 934 salı günü saat 14 tedir. İstekliler evsaf ve şartnamesini görmek üzere her gün öğleden sonra ve münakasaya gireceklerin o gün ve saatından evel teminat ve teklif mektuplarıyla birlikte M. M. V. Satınalma komisyonuna müracaatları. (3452) 8—5270

İLAN

Pazarlıktaki fiatları yüksek görülen 3600 adet ağır makineli tüfek su kutularının pazarlığı 5. 1. kânun 934 çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin örnek ve şartnamesini görmek için her gün pazarlığa girmek için de belli gün ve saatında komisyonuna uğramaları. (3579) 8—5476

İLAN

Ordu sıhhi ihtiyacı için bir adet Aktif Kömür ocağı pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 5. 12. 934 çarşamba günü saat 14 tedir. Şartnamesini görecekle her gün öğleden sonra pazarlığa gireceklerin de belli gün ve saatında komisyonuna uğramaları. (3580) 8—5478

İLAN

Burnova'daki kıtaat için 56400 kilo verli pirinci kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 15-12-934 cumartesi günü saat 11 dedir. Şartnamesini görecekle M. M. V. Sa. Al. Ko. nuna eksiltmeye gireceklerin de belli gün ve saatında Burnova'da As. Sa. Al. Ko. na uğramaları. (3497) 8—5360

İLAN

2500 adet eyer takımının kapalı zarfla istekli çıkma-ğından pazarlığa dökülmüştür. İhalesi: 9-XII-934 pazar günü saat on birdedir. İsteklilerin evsaf ve şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa gireceklerin de pey akçeleriyle vaktinde M. M. V. satınalma komisyonuna baş vurmaları. (3592) 8—5499

Öz Almanca

Halls bir alman kadını (Muallim) çok ucuz ve çok istifadeli dersler garanti ile veriyor.

Müracaat Posta kutu 173
8—5506

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rifki ATAY.

Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü Nasuhi BAYDAR.

Çankırı caddesi civarında Ulus matbaasında basılmıştır.

İhtiyarlıkta zengin olmak mümkündür. İğne ada köylülerinden Mehmet Ağa Tayyare piyangosundan (10.000) lira kazanmıştır.

Siz de bir tayyare
piyango bileti
alınız.

ANKARA
Kooperatif arkasında
Ali Nazmi Bey
apartmanı

1 den 10 Birinci Kânuna
kadar
Yeni kurslar açılıyor
Derhal kaydolunuz

İSTANBUL
Beyoğlu
373 İstiklâl caddesi

BERLITZ

MEKTEBİ

Fransızca, ingilizce ve almanca

Tecrübe dersi meccanendir.

Her lisanda tercüme işleri yapılır.

8—5408

Ankara Defterdarlığından: Askerî

Liva numarası

An	ila.	numaraya kadar		
1	500	"	3/12/934	Pazartesi
501	1000	"	4/12/934	Salı
1001	1500	"	5/12/934	Çarşamba
1501	"	"	6/12/934	Perşembe

Mülki

1	500	8/12/934	Cumartesi
501	1000	9/12/934	Pazar

Yoklama muamelesini teminat dairesinde yaptırmış nüfus hüviyet cüzdanını ve ni harflere tebdil ettirmiş olan askerî ve mülki tekaüt ve yetim maaşları yukarıda yazılı günlerde verilecektir. Maaş sahiplerinin veya resnâ vekillerinin mutlak surette muayyen günlerde müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (3595) 8—5512

Maarif Vekâletinden

Halktan istiyenlerin Garp Tekniğine uygun musiki öğrenmelerini kolaylaştırmak için Musiki Muallim Mektebinde serbest ve bedeva akşam musiki dersleri açılacaktır.

İsteği olanların her gün Musiki Muallim Mektebi idaresine müracaat ederek atlarını yazdırmaları bildirilir. (3517)

SİNEMALAR

YENİ

Bugün, bu gece
İngiltere Kralı 8 inci Hançinin hususi hayatını musavver:

6 KARILI KRAL
Zengin mizansenli tarihî film.
Oynayan: CHARLES LAUGHTON
Ayrıca: Dünya havadisleri.

KULÜP

Bugün, bu gece
KARNAVAL ÇOCUGU

Hissî mevzu malik büyük fransız filmi.
IVAN MOSJOUKINE —
TANIA FEDOR

Ayrıca: Dünya havadisleri.